Сильно, Красно, Обережно, Бистро!

ШАНУЙ МИНУЛЕ — ПРАЦЮЙ ДЛЯ МАЙБУТНЬОГО

ПЛАСТ У МОНТРЕАЛІ

Пропам'ятна книжка з нагоди урочистого відкриття пластової оселі „БАТУРИН" у Савт Болтон, пров. Квебек, липень 1962

LE "PLAST" À MONTRÉAL

Souvenir de l'inauguration de Camp des Scouts Ukrainiens "Baturyn" à South Bolton, Qué. Le 1er juillet 1962.

"PLAST" IN MONTREAL

Souvenir Booklet on the occasion of the inauguration of "Baturyn" Ukrainian Scout Camp in South Bolton, P. Q., July 1st 1962.

СПИСОК ЧЛЕНІВ
ДІЛОВОГО КОМІТЕТУ ПЛАСТОВОГО ЮВІЛЕЙНОГО СВЯТА ВЕСНИ

Голова — інж. Йосип Роніш, 1-ий заст. голови — пл. сен. мґр. Адольф Гладилович, 2-ий заст. голови — д-р Роман Турко, секретар — мґр. Володимир Стецура. Діловоди: д-р Марко Антонович, мґр. Мирослава Антонович, комерц. артист Володимир Беднарський, ст. пл. Іван Брикович, п-і Олександра Дольницька, п. Петро Король, п-і Ольга Кучарська, п. Микола Мартин, п-і Степанія Меренюк, д-р Роман Олійник, п. Дмитро Попадинець, ред. Ростислав Шульгин, пл. сен. Марійка Феник.

ЗМІСТ

Програма Пластового Ювілейного Свята Весни

Courte histoire du PLAST

A short history of PLAST

Пл. сен. М. Світуха — ЦІЛЬ ПЛАСТУВАННЯ

М. Антонович — НАРИС ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОГО ПЛАСТУ

Пл. сен. А. Гладилович — ПЛАСТОВА СТАНИЦЯ В МОНТРЕАЛІ

Інж. Й. Роніш — „ПЛАСТ-ПРИЯТ"

Д. Попадинець — ОСЕЛЯ „БАТУРИН", САВТ БОЛТОН, КВЕБЕК

М. Лебідь — БУДОВА КУРЕНЯ „ОРЛИК"

Пл. сен. Б. Мельник — ПЛАСТОВИЙ ДІМ У МОНТРЕАЛІ

Ілюстрації

Оголошення

Видавець: Товариство „Пласт-Прият" при Пластовій Станиці в Монтреалі
Відповідальний редактор: інж. Й. Роніш, голова Т-ва „Пласт-Прият" у Монтреалі

Мистецьке оформлення: комерц. артист В. Беднарський

Друк: „Гомін України", 140 Бетирст Ст., Торонто 2Б, Онт.
Кількість примірників: 500

Адреса редакції й адміністрації:

EDITEUR:

CERCLE DES AMIS DE L'ASSOCIATION DE LA JEUNESSE
UKRAINIENNE DU CANADA "PLAST"
4301 ESPLANADE AVE.
MONTREAL 18, QUE. CANADA

М. Стрілецька

Програма

ПЛАСТОВОГО ЮВІЛЕЙНОГО

СВЯТА ВЕСНИ

на пластовій оселі „БАТУРИН" у Савт Болтон

Неділя 1 липня 1962 р.

Год. 7 рано виїзд з Монтреалю

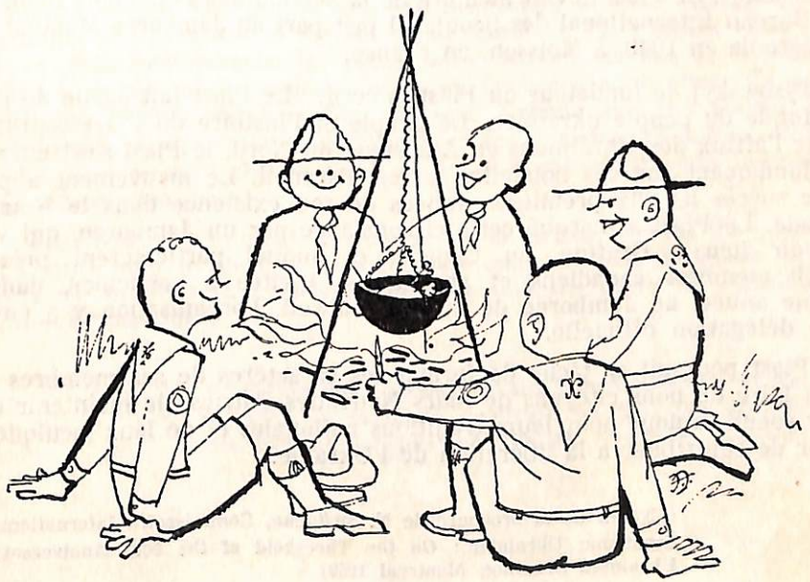
УРОЧИСТЕ ВІДКРИТТЯ ОСЕЛІ „БАТУРИН":

Год. 10.00 — 11.30	Служби Божі обох українських віровизнань
Год. 11.30 — 12.30	Посвячення новацького куреня „ОРЛИК" — Посвячення озера
Год. 1.00 — 2.00	Обід
Год. 2.00 — 3.00	Дозвілля

СВЯТО ВЕСНИ:

Год. 3.00 — 5.00	Дефіляда пластових частин — Станичний звіт — Привіти
Год. 5.00 — 7.00	Оглядини пластового табору Пластові заняття
Год. 7.00 — 9.00	Традиційна пластова Ватра
Год. 9.00	Від'їзд до Монтреалю.

Діловий Комітет

Courte histoire du "Plast"

Le Plast est une organisation de la jeunesse ukrainienne fondée en Ukraine en 1911, étroitement associée aux principes du scoutisme, tout en maintenant son propre caractère national. Le Plast a dû subir de grandes épreuves durant la première Guerre mondiale, puis pendant la Révolution et la lutte pour l'indépendance de l'Ukraine. Tous ces événements devaient aboutir au partage de l'Ukraine entre quatre pays.

Sous l'occupation soviétique (à partir de 1922) toutes les activités scoutes furent interdites. En Bukovine — occupée par la Roumanie — le développement du Plast fut entravé par les autorités. Malgré de nombreux obstacles, le Plast a connu une période de grande prospérité sous le joug polonais. Ce fut l'époque de la parution d'un livre-guide, résumant la doctrine de l'organisation, dont l'auteur était le Dr O. Tysowskyj. De nombreuses autres publications virent alors le jour. Mais en 1930, le gouvernement polonais mit le Plast hors la loi. Ce n'est donc que dans la partie de l'Ukraine appartenant à la Tchécoslovaquie et en Tchécoslovaquie proprement dite, où vivaient de nombreux émigrés ukrainiens, que le Plast a pu s'épanouir et se développer jusqu'à la veille du second conflit mondial.

Le mouvement a réussi à survivre durant les événements tragiques de 1939 à 1945, malgré la répression nazie. Après la fin des hostilités, le Plast s'est réorganisé dans les camps de personnes déplacées, où se trouvaient de nombreux réfugiés ukrainiens.. L'organisation put ainsi développer une grande activité dans les territoires placés sous le contrôle des Puissances occidentales.

En 1947, à Mittenwald, en Allemagne, le Plast célébra par un grand rassemblement le 35-ème anniversaire de sa fondation. 1,200 membres et les scouts, appartenant à des groupes d'exilés, participèrent à ces cérémonies imposantes. Le Plast devint membre de la Section des Personnes Déplacées du Bureau International des Scouts. Il prit part au Jamboree Mondial, qui se déroula en 1948, à Moisson, en France.

O. Tysowskyj, le fondateur du Plast, a écrit: "Le Plast fait partie de l'âme profonde du peuple ukrainien. Le peuple et l'histoire du Plast continue." Avec l'afflux des Ukrainiens en Amérique du Nord, le Plast s'est enraciné profondément sur ces nouvelles terres d'accueil. Le mouvement a passé avec succès les dix premières années de son existence dans le Nouveau Monde. Le Plast a marqué cette circonstance par un Jamboree, qui vient d'avoir lieu à Grafton, au Canada, et auquel participèrent près de 1,300 membres canadiens et américains. Invitée à participer, dans la même année, au Jamboree de Sutton-Coldwell, l'organisation y a envoyé une délégation officielle.

Le Plast poursuit sa tâche de former les caractères de ses membres afin d'en faire de bons citoyens de leurs Nouvelles Patries, de maintenir dans leur coeur l'amour pour leurs traditions nationales et de leur inculquer le désir de contribuer à la libération de l'Ukraine.

(Extrait de la brochure de **N. Switucha, Commissaire International du Scoutisme Ukrainien,: On the Threshold of the 50th Anniversary of Ukrainian Scouting,** Montreal 1959)

A Short History of Plast

Plast, a Ukrainian youth organization closely allied with the principles of Scounting, but with its own distinctive Ukrainian national character, was founded in Ukraine in 1911. This organization had to undergo great trials in the time of the First World War, the Revolution, and the struggle for the independence of Ukraine, all of which events ended with the partition of Ukraine among four foreign powers.

Under Soviet occupation (1922) all Scout activities were forbidden. In the Roumanian-occupied Bukovina, the development of Plast was likewise hampered. In spite of numerous obstacles, Plast developed rapidly under Polish occupation. A fundamental guidebook for its activities by Dr. O. Tysowskyj appeared as well as other publications. But the Polish government outlawed Plast in 1930. Only in that part of Ukraine under Czechoslovak rule and in Czechoslovakia itself among Ukrainian immigrants there, did Plast flourish and continue its existence until Second World War.

Plast managed to survive this war and to continue its work in spite of Nazi terrorism. After the end of the war Plast again began flourish among the youth of Ukrainian emigrants in the Displaced Persons camps under the occupation of the Western Powers. (Plast, by the way, is made up of both the boys' sub-organization and girls' sub-organization). In 1947 in Mittenwald, Germany, Plast celebrated a jamboree to commemorate the 35th Anniversary of its existence, in which 1200 members and scouts of various other national groups in exile participated. Plast became a member of the DP Division of the Boy Scouts' International Bureau. It was represented at the World Jamboree of 1948 at Moisson, France. At this time BP's Scouting for Boys appeared in Ukrainian translation along with numerous other publications.

Plast founder O. Tysowskyj wrote: "Plast is part of the very soul of the Ukrainian people. The people live, and the history of Plast continues". With the influx of Ukrainians to the American continent, Plast struck roots in the soil of their new homelands. There, with marked success, it has already passed a decade of its existence with its jamboree at Grafton, Canada, in which about 1300 members from all over Canada and the United States participated. Being invited to participate in the jamboree of Sutton - Coldwell in the same year, a chosen group of Plast members officially represented their organization there.

Plast continues to mould the characters of its members for the purpose of good citizenship in their new homelands and continue to kindle in their hearts the love for their national heritage and the desire to contribute to Ukraine's liberation.

(From **"On The Threshold of the 50th Anniversary of Ukrainian Scouting"**—a pamphlet published by the Ukrainian Scouting International Commissioner **Mr. M. Switucha,** Montreal, 1959)

Пл. сен. М. Світуха

ЦІЛЬ ПЛАСТУВАННЯ

Пластування — в усіх його виявах і уладах — ніколи не було і не є самоціллю. Його ціль була завжди в майбутньому, хоч сильно зумовлена минулим і залежна від сучасного.

„...В ПЛАСТІ РОСТЕ НОВИЙ ЛЮД..." яскраво підкреслює наголос пластового виховання на процес росту й удосконалення і ставить як виховну ціль нову, більш повноцінну і всебічно розвинену людину.

Цей процес росту відбувається у виховних уладах, — новацькому, юнацькому і доповнюється в старшопластунському. Пластун формується передусім на активності в своєму крузі, а опісля своєї спільноти, — можна сказати на активності задля активности. Точність і сумлінність у виконуванні своїх пластових, шкільних і домашніх обов'язків, — ощадність часу і гроша, дбайливість про здоров'я та своє зовнішнє окружння, допомога іншим у потребі, — це засоби виховання юнака, які формують його світосприймання. Таким чином пластова самовиховна метода ставить йому перед очі ідеал „кращої людини" втілений в ТРЬОХ ГОЛОВНИХ ОБОВ'ЯЗКАХ ПЛАСТУНА і в ПЛАСТОВОМУ ЗАКОНІ.

Намагання юнака наблизитися до цього ідеалу не оперте на наказах проводу чи на організаційних статутах, але лише на добровільному зобов'язанні, основаному на його почутті чести і висловленому в ПЛАСТОВІЙ ПРИСЯЗІ:

„...РОБИТИМУ ВСЕ, ЩО В МОЇЙ СИЛІ, ЩОБ БУТИ ВІРНИМ БОГОВІ І УКРАЇНІ...", — себто відклик до найглибшої людської духовости та до свідомости нашої повної духової і кровної приналежности до української спільноти;

„ПОМАГАТИ ДРУГИМ...", — підкреслення конечности правильного розуміння відношення одиниці до спільноти;

„ЖИТИ ЗА ПЛАСТОВИМ ЗАКОНОМ І СЛУХАТИСЯ ПЛАСТОВОГО ПРОВОДУ."

Здобувши і засвоївши в процесі пластового самовиховання в дитячих і юнацьких літах певні основи характеру, суспільного змислу і знання, зрілий пластун будує дальше на них свою особовість. Його життева школа ніколи не кінчається, однак його, вже в основному оформлений, світогляд починає діяти назовні, мотивуючи і керуючи його життевою поведінкою. Яка його якість як пластуна, така буде якісно його громадська діяльність.

Отож людина стоїть у центрі зацікавлення пластової виховної системи і то перед діяльністю назовні, перед громадською активністю. Людина — як об'єкт виховання, як шлях до великих цілей, які ставить перед собою суспільність.

Бо ж ціль Пласту не є оригінальною. До виховання кращої людини стремить людство вже на протязі тисячліть від часу грецьких засад добра і краси до найновіших філософічних теорій.

Духові вартості, безспірно визнані найкращими вже довгі століття, в злуці з християнською етикою створили виховний пластовий ідеал. В ньому немає ніяких особливих, притаманних лише Пластові, елементів. В ньому втілені чесноти, якими визначається, чи повинен визначатися, кожний добрий громадянин своєї суспільности. Оригінальною є лиш пластова метода, якою Пласт намагається наблизити молоду людину до свого виховного ідеалу. Популярність пластової методи є найкращим доказом її успішности.

М. Антонович

НАРИС ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОГО ПЛАСТУ

1911—1920

Перші пластові гуртки почали поставати майже одночасно на Східніх і Західніх Українських Землях. На Наддніпрянщині їх організаторами були Е. Слабченко та П. Богацький, а в Галичині П. Франко (син письменника) та І. Чмола. П. Богацький та Е. Слабченко взорувалися більше на ідеї Ернеста Сетона Томпсона, з головним наголосом на вивченні природи, в той час коли в Галичині Пласт від самого початку став на базі Бейден-Павеллової концепції, яка основну увагу звертала на патріотичне виховання.

Датою формального заснування Пласту уважається 12 квітня 1912 року, коли організатор пластового гуртка складеного з учнів 1-ої Академічної гімназії д-р Олександер Тисовський прийняв присягу від членів цього гуртка.

У 1913 році у Львові улаштовано перший з'їзд представників пластових частин з різних місцевостей. Тоді ж постав „Організаційний Пластовий Комітет". Ще в тому самому році появилися перші українські підручники для пластунів: „Пласт" д-ра О. Тисовського та „Пластові гри і забави" П. Франка.

На другому з'їзді пластових представників у 1914 році обрано „Осередок Пластової Управи". У цьому ж році відбулася перша пластова зустріч, а крім того пластуни взяли організовану участь у ювілейному Січово-Сокільському Крайовому Здвизі.

Коли почалася Перша Світова Війна, старші пластуни масово зголошувалися в ряди Українських Січових Стрільців, автономні військові частини, які брали участь у війні на московському фронті. У 1915 році, коли московські війська були прогнані з Галичини, відродилася також організація Пласт. У тому ж році постали перші дівочі пластові відділи.

Пластуни брали зокрема активну участь у державному будівництві України (від 1917 року на Східніх, а від листопада 1918 року також на Західніх Українських землях.). У 1917 році постали пластові частини в Білій Церкві, а в 1918 р. у Львові покликано до життя „Верховну Пластову Раду" під проводом д-ра О. Тисовського. У тих часах пластуни віддавали всі свої сили, одні в лавах української армії, інші на менше замітних, але не менше важливих постах, виконуючи різні доручення рідного уряду.

У 1919 році український уряд покликав у Кам'янці-Подільському комісію для військових юнацьких шкіл і Пласту, при чому пластовими справами відав П. Богацький.

Незважаючи на всі старання, Україна не змогла собі здобути свободу у визвольній боротьбі. Чотири напасники розділили після 1919 року українську територію. Під большевицькою окупацією українське національне життя було гостро переслідуване і там не міг існувати Пласт. Під румунською окупацією Пласт міг існувати хіба нелеґально, а лише в Чехословаччині і в Польщі, яка мусіла обіцяти автономію українським землям, Пласт після закінчення Першої Світової Війни та Визвольних Змагань міг відновити свою діяльність. Починається новий етап в історії Пласту.

1920—1939

Пластову діяльність відновлено в Галичині у 1920-21 роках. Пласт швидко поширюється не лише там але й на Закарпатті та на еміґрації, де опинилася велика кількість українців. У 1921 році почав виходити перший український пластовий журнал для юнацтва „Молоде Життя". Тоді ж вийшло друком перше видання повного пластового підручника „Життя в Пласті", автором якого був д-р О. Тисовський. (Друге доповнене видання цієї праці вийшло минулого року на американському континенті).

Пластові гуртки починають діяти в таборах між українськими еміґрантами (Ланцут, Тарнів, Щипюрно, Каліш) у Польщі, в Чехословаччині (Прага та Подебради) та в інших країнах Европи.

У 1924 році на Верховному Пластовому З'їзді обрано Верховну Пластову Раду на чолі з д-ром О. Тисовським та Верховну Пластову Команду на чолі з Верховним Отаманом бл. п. Северином Левицьким (Сірим Левом). Основним тереном виховання пластунів стали Карпати обабіч польсько-чеського кордону. Там відбуваються різні зустрічі і мандрівні та звичайні табори.

Митрополит Андрій Шептицький подарував Українському Пластові велику площу на горі Соколі біля Підлютого для юнацтва, а в недалекому Остодорі площу для новаків. На цих площах відбувалися табори для пластунів

Український Пласт розвивався швидкими темпами, а цей розвиток занепокоїв поляків, які восеня 1930 року заборонили пластову організацію на території цілої польської держави.

Відтоді Пласт міг продовжувати свою працю в Галичині лише нелеґально спершу під покришкою „Ліквідаційної комісії", а опісля від 1934 року під фірмою „Пластовий центр". Засновано видавничу кооперативу „Вогні" для видавництва пластових журналів, а літні табори велися під фірмою „Українського гігієнічного товариства".

У 1931 році постав у Празі „Союз Українських Пластунів Еміґрантів" (СУПЕ), який при співпраці Пласту Закарпаття брав живу участь у міжнародньому скавтському житті та став організаційним центром всього леґального українського пластового життя та репрезентантом Українського Пласту на міжнародньому форумі.

З нагоди 25-ліття існування Пласту відбулися урочисті святкування в Празі та у Львові, де створено пластовий музей.

Зокрема велику працю проробив Пласт на Закарпатті, де пластуни несли на своїх плечах майже ввесь тягар української національної роботи. Українські пластуни працювали на Закарпатті у всіх ділянках національного життя і стали тим хребтом, на якому могло спертися державне будівництво Карпатської України у 1938-39 роках. Закарпатські пластуни заснували Організацію Народньої Оборони „Карпатська Січ" та стали її першими вояками. Коли в березні 1939 року мадярські війська напали на Карпатську Україну, найбільші втрати понесли саме пластуни, які боролися в рядах „Карпатської Січі".

1939—1962

Після початку війни офіційна пластова діяльність силою обставин мусіла припинитися, бо гітлерівська Німеччина виступала різко проти скавтінґу, як міжнародньої організації і не давала дозволу на відновлення Пласту, а тому колишні пластові виховники діяли в рамках інших виховних організацій для молоді, які вели свою працю за зразком Пласту. У діяльності Пласту настав примусовий антракт до 1945 року.

Молодь вихована в Пласті включилася у підпільну діяльність скеровану на визволення України і масово вступала в ряди Української Дивізії при німецькій армії та в Українську Повстанську Армію (УПА) для боротьби з московським большевизмом.

Щойно восени 1945 року можна було відновити пластову діяльність у таборах біженців (ДП) в Німеччині та Австралії.

В першу чергу відновлено діяльність Союзу Українських Пластунів-Еміґрантів (СУПЕ) та вибрано тимчасовий провід. Почали появлятися друком пластові журнали („Молоде життя", „На сліді", „Пластовий шлях", „Записки українського пластуна").

У ювілейному 1947 році в 35 роковини заснування Пласту відбувся з'їзд СУПЕ в Реґенсбурзі, на якому обрано Головну Пластову Раду та Головну Пластову Старшину. На цьому з'їзді проголошено Пластуном-Основником Дрота (д-ра О. Тисовського) та Начальним Пластуном — Сірого Лева (бл. пам. Северина Левицького).

Українські пластуни починають знову брати діяльну участь у міжнародньому скаутському житті та улаштовують цілий ряд зустрічей, конференцій і з'їздів у 1947-49 роках.

У тому часі починається масова еміґрація до Нового Світу, де постають нові пластові центри після довгої перерви. (Перші пластові гуртки існували на американському континенті ще в 1920-их роках). У різних країнах Америки та Австралії постають осередки пластової праці, а на з'їзді в 1954 році з'їзд СУПЕ перетворився в Конференцію Українських Пластових Організацій (КУПО). Що три роки відбуваються Конференції представників Пласту з різних країн діяльности, а на цих конференціях пластуни уточнюють напрямні своєї діяльности. Між з'їздами КУПО діє Головна Пластова Рада та Головна Пластова Булава. Символом єдности пластового руху є Начальний Пластун.

Пластуни добилися на американському континенті значного маєтку і мають свої власні домівки та площі для літнього таборування.

За 50 років своєї діяльности Пласт у виховній праці добився величезних успіхів і треба надіятися, що в наступному 50-річчі він з ще більшим успіхом продовжуватиме свою корисну працю для добра української нації.

(Скорочено за О. Тисовського, Життя в Пласті та Ю. Старосольського, Велика гра.)

Пл. сен. А. Гладилович

ПЛАСТОВА СТАНИЦЯ В МОНТРЕАЛІ

Пластова станиця — це об'єднання організованого новацтва, юнацтва, старшого пластунства й сеньйорів тієї самої місцевости. Український Пласт має тепер свої станиці в вісьмох містах Канади: у Вінніпеґу, в Едмонтоні, в Гамільтоні, в Монтреалі, в Оттаві, в Саскатуні, в Сент-Кетерінс і в Торонті. Ясне діло, що не тільки у вищезгаданих містах, а в кожному українському середовищі є хлопці і дівчата, що могли б бути добрими пластунами; коли ж у таких середовищах Пласту нема, то тільки через брак на місці пластових провідників і виховників.

Монтреаль належить до тих небагатьох канадських міст, де після другої світової війни опинився гурт пластових ентузіястів — старших пластунів і сеньйорів, які чотирнадцять років тому заснували тут український пластовий осередок. З роками неодин з цих пластових „піонерів" вибув з лав організації, що для неї колись з запалом працював, але вона існує далі, а на місце тих, які відійшли, приходить молодь, що про Україну знає вже тільки з оповідань своїх батьків і виховників та з книжок.

Першою пластовою станицею в Монтреалі був мішаний пластовий курінь імені Гетьмана Івана Мазепи, що заснувався 13 липня 1948 р. Курінь мав 12 членів; в склад курінної команди входили пл. сен. Д. Вергановська й старші пластуни: В. Білик, Д. Кебуз і С. Лисоманка.

Приїзд усе нових і нових пластунів з таборів „переміщених осіб" (ДП) Німеччини й Австрії дав Пластові змогу заснувати в Монтреалі свою станицю, що наступило на перших станичних зборах т. зв. станичній раді 2 січня 1949 р. Першим головою монтреальської Пластової Станиці був пл. сен. В. Кметик. Після нього станичним мули пл. сен. О. Кушнір (1950 р.), пл. сен. М. Андрухів (1950—1953 з тим, що в 1951 р. обов'язки станичного виконував протягом кількох місяців пл. сен. Ю. Левицький), пл. сен. М. Плав'юк (1953-1955), пл. сен. Б. Мельник (1955—1956), пл. сен. М. Світуха (1956—1959) і пл. А. Гладилович (від осени 1959 р. по сьогоднішній день).

31 травня 1962 р. станиця мала 202 членів: 32 новаків, 26 новачок, 28 юнаків, 40 юначок, 34 старших пластунів, 12 старших пластунок і 30 сеньйорів та сеньйорок. Для порівняння наведемо чисельний стан станиці в минулому: 1949 р. — 70 членів, 1951 р. — 149 чл., 1953 р. — 153 чл., 1956 р. — 172 чл., 1959 р. — 214 чл., 1961 р. — 198 чл.

В склад станиці входять два коші: чоловічий і жіночий та осередок праці пластових сеньйорів. Кошові (ними є тепер пл. сен. Л. Винницький і пл. сен. М. Феник) і голова сеньйорського осередка праці (пл. сен. Б. Мельник) є членами станичного проводу т. зв. станичної старшини.

Обидва коші постали в 1949 р. Першими кошовими були пл. сен. В. Комісар і пл. сен. Д. Вергановська.

До чоловічого коша належать: 3-тє гніздо новаків „Хлопці зеленого бору", 1-ший курінь юнаків імені Митрополита Андрея Шептицького й осередок праці старших пластунів.

Гніздо новаків має тепер чотири рої: „Лев" (впорядник — ст. пл. І. Луговий), „Лис" (впорядник — ст. пл. І. Брикович), „Вовк" (впорядник — ст. пл. Б. Вальків) і „Орел" (впорядник — ст. пл. І. Попадинець, який є одночасно провідником цілого гнізда, себто гніздовим). Новацькими виховниками є також пл. сен. Б. Турченюк, заступник гніздового ст. пл. А. Мельник і ст. пл. Р. Гуцал.

Заснований 28 жовтня 1951 р. курінь юнаків складається тепер з трьох гуртків: „Орел" (його впорядником став в останнім часі ст. пл. Я. Келебай), „Тигр" (впорядник — ст. пл. С. Савка) і „Вовк" (впорядник — ст. пл. А. Роніш). Назва гуртка найстарших у курені юнаків „Орел" нагадує нам, що таксамо називався самостійний юнацький гурток, який заснувався в Монтреалі в жовтні 1950 р. і згодом увійшов у склад новозаснованого куреня як його перший гурток. Зв'язковим куреня юнаків є пл. сен. Б. Ковалюк, а курінним — пл. юн. Ю. Гуцал. З інших юнацьких виховників, що працюють або недавно працювали в курені слід згадати пл. сен. В. Коваля і ст. пл. Ю. Микитюка.

Головою осередку праці старших пластунів є ст. пл. Я. Келебай, який одночасно є „племінним", себто провідником монтреальського „племени" старшопластунського куреня „Вовкулаків".

Жіночий кіш складається з 4-ого гнізда новачок „Пташата", 8-го куреня юначок імені Княгині Романової й осередку праці старших пластунок.

Часті персональні зміни на провідних становищах пластових частин відбиваються від'ємно на виховній праці Пласту. Найщасливішим під цим оглядом є в Монтреалі гніздо новачок „Пташата", в якого проводі було досі найменше змін: від самого початку, себто від 1949 р., до 1954 р. провадила його ст. пл. І. Лебідь (тепер крайова комендантка новачок пл. сен. І. Винницька!), а теперішня опікунка гнізда пл. сен. А. Миколів була гніздовою протягом чотирьох років. Гніздо має три рої: „Голубка" (впорядниці пл. сен. М. Стрілецька і пл. юн. Л. Мандрик), „Зозулька" (впорядниця ст. пл. Я. Максимів), і „Соловейко" (впорядниця — пл. юн. І. Смаль). Гніздовою є ст. пл. О. Цибушник.

Курінь юначок заснований у 1950 р. (до того часу існував самостійний гурток „Соняшник"!). В курені є тепер чотири гуртки: „Серна" (впорядниця — п. І. Судчак), „Вивірка" (впорядниця — пл. сен. Н. Гримак), „Ласиця" (впорядниця — ст. пл. Р. Кручова) і „Бджілка" (впорядниця — пл. юн. І. Вальків). Прикро, що в місті Ляшін нема кому провадити гуртка юначок „Вірлиця", який минулими роками гарно розвивався.

Осередковою старших пластунок є ст. пл. Л. Ґарбачевська.

Кошовий і кошова керують своїми кошами при допомозі т. зв. булав, що в їх склад входять зв'язкові, гніздові, провідники старшопластунських осередків праці та інші особи, що виконують відповідальні обов'язки в коші, наприклад, заступник кошового (ним є пл. сен. Б. Шулякевич), референт пластових вмілостей (ст. пл. Р. Мельник), референт пластового виряду (ст. пл. І. Гладилович), писар (ним є в жіночому коші ст. пл. К. Брикович) тощо.

Осередок праці пластових сеньйорів заснований 16 жовтня 1949. Його першим головою був теперішній голова осередку пл. сен. Б. Мельник.

Сам перелік складових частин Пластової Станиці, що ми його накреслили вгорі, (коші, гнізда, курені, рої, гуртки й осередки праці) показує, яка скомпліковані пластова діяльність. „Муравлина" праця всіх вичислених гуртків, роїв, куренів, осередків праці, тощо ведеться переважно на їхніх сходинах і збірках. Вона малоефектовна, часто непомітна, але яка ж необхідна, коли пам'ятати, що Пласт — це виховна, а радше самовиховна молодіжна організація! Тому, коли хтось робить закид Пластові, що він замало дає публічних виступів, нехай бере до уваги також те, що пластове юнацтво й новацтво обов'язане в першу чергу брати участь у своїх пластових зайняттях, підготовлятися до пластових проб (іспитів) і ходити до українських шкіл, де воно й так бере участь у шкільних імпрезах, що йому забирає майже ввесь вільний час. Коли ж іде про старше пластунство й пластовий сеньйорат, то незалежно від їх більш або менш активної участи в пластовому житті, їх часто видно на провідних становищах у нашому громадському, зокрема студентському житті.

Пл. сен. А. Гладилович

ПЛАСТОВА СТАНИЦЯ В МОНТРЕАЛІ

Пластова станиця — це об'єднання організованого новацтва, юнацтва, старшого пластунства й сеньйорів тієї самої місцевости. Український Пласт має тепер свої станиці в вісьмох містах Канади: у Вінніпеґу, в Едмонтоні, в Гамільтоні, в Монтреалі, в Оттаві, в Саскатуні, в Сент-Кетеринс і в Торонті. Ясне діло, що не тільки у вищезгаданих містах, а в кожному українському середовищі є хлопці і дівчата, що могли б бути добрими пластунами; коли ж у таких середовищах Пласту нема, то тільки через брак на місці пластових провідників і виховників.

Монтреаль належить до тих небагатьох канадських міст, де після другої світової війни опинився гурт пластових ентузіястів — старших пластунів і сеньйорів, які чотирнадцять років тому заснували тут український пластовий осередок. З роками неодин з цих пластових „піонерів" вибув з лав організації, що для неї колись з запалом працював, але вона існує далі, а на місце тих, які відійшли, приходить молодь, що про Україну знає вже тільки з оповідань своїх батьків і виховників та з книжок.

Першою пластовою станицею в Монтреалі був мішаний пластовий курінь імені Гетьмана Івана Мазепи, що заснувався 13 липня 1948 р. Курінь мав 12 членів; в склад курінної команди входили пл. сен. Д. Вергановська й старші пластуни: В. Білик, Д. Кебуз і С. Лисоманка.

Приїзд усе нових і нових пластунів з таборів „переміщених осіб" (ДП) Німеччини й Австрії дав Пластові змогу заснувати в Монтреалі свою станицю, що наступило на перших станичних зборах т. зв. станичній раді 2 січня 1949 р. Першим головою монтреальської Пластової Станиці був пл. сен. В. Кметик. Після нього станичним мули пл. сен. О. Кушнір (1950 р.), пл. сен. М. Андрухів (1950—1953 з тим, що в 1951 р. обов'язки станичного виконував протягом кількох місяців пл. сен. Ю. Левицький), пл. сен. М. Плав'юк (1953-1955), пл. сен. Б. Мельник (1955—1956), пл. сен. М. Світуха (1956—1959) і пл. А. Гладилович (від осени 1959 р. по сьогоднішній день).

31 травня 1962 р. станиця мала 202 членів: 32 новаків, 26 новачок, 28 юнаків, 40 юначок, 34 старших пластунів, 12 старших пластунок і 30 сеньйорів та сеньйорок. Для порівняння наведемо чисельний стан станиці в минулому: 1949 р. — 70 членів, 1951 р. — 149 чл., 1953 р. — 153 чл., 1956 р. — 172 чл., 1959 р. — 214 чл., 1961 р. — 198 чл.

В склад станиці входять два коші: чоловічий і жіночий та осередок праці пластових сеньйорів. Кошові (ними є тепер пл. сен. Л. Винницький і пл. сен. М. Феник) і голова сеньйорського осередка праці (пл. сен. Б. Мельник) є членами станичного проводу т. зв. станичної старшини.

Обидва коші постали в 1949 р. Першими кошовими були пл. сен. В. Комісар і пл. сен. Д. Вергановська.

До чоловічого коша належать: 3-тє гніздо новаків „Хлопці зеленого бору", 1-ший курінь юнаків імені Митрополита Андрея Шептицького й осередок праці старших пластунів.

Гніздо новаків має тепер чотири рої: „Лев" (впорядник — ст. пл. І. Луговий), „Лис" (впорядник — ст. пл. І. Брикович), „Вовк" (впорядник — ст. пл. Б. Вальків) і „Орел" (впорядник — ст. пл. І. Попадинець, який є одночасно провідником цілого гнізда, себто гніздовим). Новацькими виховниками є також пл. сен. Б. Турченюк, заступник гніздового ст. пл. А. Мельник і ст. пл. Р. Гуцал.

Заснований 28 жовтня 1951 р. курінь юнаків складається тепер з трьох гуртків: „Орел" (його впорядником став в останнім часі ст. пл. Я. Келебай), „Тигр" (впорядник — ст. пл. С. Савка) і „Вовк" (впорядник — ст. пл. А. Роніш). Назва гуртка найстарших у курені юнаків „Орел" нагадує нам, що таксамо називався самостійний юнацький гурток, який заснувався в Монтреалі в жовтні 1950 р. і згодом увійшов у склад новозаснованого куреня як його перший гурток. Зв'язковим куреня юнаків є пл. сен. Б. Ковалюк, а курінним — пл. юн. Ю. Гуцал. З інших юнацьких виховників, що працюють або недавно працювали в курені слід згадати пл. сен. В. Коваля і ст. пл. Ю. Микитюка.

Головою осередку праці старших пластунів є ст. пл. Я. Келебай, який одночасно є „племінним", себто провідником монтреальського „племени" старшопластунського куреня „Вовкулаків".

Жіночий кіш складається з 4-ого гнізда новачок „Пташата", 8-го куреня юначок імені Княгині Романової й осередку праці старших пластунок.

Часті персональні зміни на провідних становищах пластових частин відбиваються від'ємно на виховній праці Пласту. Найщасливішим під цим оглядом є в Монтреалі гніздо новачок „Пташата", в якого проводі було досі найменше змін: від самого початку, себто від 1949 р., до 1954 р. провадила його ст. пл. І. Лебідь (тепер крайова комендантка новачок пл. сен. І. Винницька!), а теперішня опікунка гнізда пл. сен. А. Миколів була гніздовою протягом чотирьох років. Гніздо має три рої: „Голубка" (впорядниці пл. сен. М. Стрілецька і пл. юн. Л. Мандрик), „Зозулька" (впорядниця ст. пл. Я. Максимів), і „Соловейко" (впорядниця — пл. юн. І. Смаль). Гніздовою є ст. пл. О. Цибушник.

Курінь юначок заснований у 1950 р. (до того часу існував самостійний гурток „Соняшник"!). В курені є тепер чотири гуртки: „Серна" (впорядниця — п. І. Судчак), „Вивірка" (впорядниця — пл. сен. Н. Гримак), „Ласиця" (впорядниця — ст. пл. Р. Кручова) і „Бджілка" (впорядниця — пл. юн. І. Вальків). Прикро, що в місті Ляшін нема кому провадити гуртка юначок „Вірлиця", який минулими роками гарно розвивався.

Осередковою старших пластунок є ст. пл. Л. Ґарбачевська.

Кошовий і кошова керують своїми кошами при допомозі т. зв. булав, що в їх склад входять зв'язкові, гніздові, провідники старшопластунських осередків праці та інші особи, що виконують відповідальні обов'язки в коші, наприклад, заступник кошового (ним є пл. сен. Б. Шулякевич), референт пластових вмілостей (ст. пл. Р. Мельник), референт пластового виряду (ст. пл. І. Гладилович), писар (ним є в жіночому коші ст. пл. К. Брикович) тощо.

Осередок праці пластових сеньйорів заснований 16 жовтня 1949. Його першим головою був теперішній голова осередку пл. сен. Б. Мельник.

Сам перелік складових частин Пластової Станиці, що ми його накреслили вгорі, (коші, гнізда, курені, рої, гуртки й осередки праці) показує, яка скомплікована пластова діяльність. „Муравлина" праця всіх вичислених гуртків, роїв, куренів, осередків праці, тощо ведеться переважно на їхніх сходинах і збірках. Вона малоефектовна, часто непомітна, але яка ж необхідна, коли пам'ятати, що Пласт — це виховна, а радше самовиховна молодіжна організація! Тому, коли хтось робить закид Пластові, що він замало дає публічних виступів, нехай бере до уваги також те, що пластове юнацтво й новацтво обов'язане в першу чергу брати участь у своїх пластових зайняттях, підготовлятися до пластових проб (іспитів) і ходити до українських шкіл, де воно й так бере участь у шкільних імпрезах, що йому забирає майже ввесь вільний час. Коли ж іде про старше пластунство й пластовий сеньйорат, то незалежно від їх більш або менш активної участи в пластовому житті, їх часто видно на провідних становищах у нашому громадському, зокрема студентському житті.

Яка інтенсивна не була б пластова діяльність, що ведеться в чотирьох стінах домівки, все ж вона є тільки підготовкою до справжнього пластування, яким є життя серед природи. Тому в Пласті великий натиск кладеться на таборування й мандрівництво так, що, наприклад, участь у пластових таборах є, можна б сказати, передумовою приналежности юнака чи новака до пластової організації.

Організацією таборів нашої станиці займається окрема таборова комісія, до якої м. ім. належать обоє кошові. Головою комісії є ст. пл. О. Костецький, який одночасно є заступником станичного. Голова таборової комісії є членом станичної старшини.

На нашому терені літні табори відбуваються кожного року від самого початку існування станиці. Початки таборування були тут скромні: перший літній табір станиці, що відбувся на оселі парафії св. Михаїла „Україна" в днях 16 і 17 липня 1949 р. тривав тільки два дні. До часу набуття власної оселі в 1959 р. велика частина літніх юнацьких таборів і всі, крім одного, новацькі табори відбулися на „Україні". Іншими теренами, де в тім часі таборували наші пластуни були: оселя п. І. Телішевського „Ворохта" в селі Вейл Перкінс біля озера Мемфремаґоґ (юнаки й юначки), оселя св. Софії в селі Сен-Теодор (юначки) і Валь Давід (новацтво). Від 1960 р. літні табори станиці, зокрема новацькі, відбуваються на пластовій оселі „Батурин" у селі Саут Болтон. Приміщенням першого новацького табору на „Батурині", що звався „Під зеленим кленом", в 1960 р. була відремонтована заходом Пласт-Прияту хата колишніх власників оселі. В 1961 р. новацтво вперше таборувало в новозбудованому новацькому курені „Орлик" (табір „Кобзареві внуки"!). Першими юнацькими таборами на нашій оселі були: табір юначок „Шляхами Канади" і табір юнаків „Нова Січ" в 1960 р. і підтабір юнаків „Канів" в 1961 р. (всі ці табори під шатрами!).

Від зими 1955/56 року наша станиця — єдина в Канаді влаштовує крім літніх таборів щороку зимовий лещатарський табір. Перший цього роду табір відбувся на „Ворохті" під командою пл. сен. М. Світухи і мав 13 учасників. Згодом лещатарські табори, що відбувалися в одному з центрів зимового спорту — Вал Давід (однієї зими в Сент-Аґат!) в Лаврентійських горах стали притягати пластову молодь не тільки нашої, а й других станиць (Торонто, Філядельфія, Боффало, Нью-Йорк) і число учасників доходило деколи до 50 (табір „Метелиця" в 1959/60 р.). До цього часу на терені станиці відбулося шість юнацьких і один старшопластунський лещатарський табір.

Крім реґулярних літніх вишкільних і зимових лещатарських таборів є багато інших нагод, коли пластова молодь, що гордо зве себе „дітьми матері природи", покидає мури міста, щоб серед природи в гурті своїх друзів мило провести свій час (різного роду прогулянки й свята). Найбільше враження на неї роблять загальнопластові зустрічі, що з них навіть одна (Зустріч Східньої Канади на оселі „Україна" в днях 31 липня і 1 серпня 1954 р.) відбулася на терені станиці, і тому не диво, що членство станиці, зокрема юнацтво й старше пластунство нетерпеливо жде хвилини, коли зможе поїхати на Ювілейну Пластову Зустріч на пластовій оселі в Іст Четгем (США). Улюбленим і, так сказати б, „традиційним" пластовим святом, що відбувається „на лоні природи", є щорічне станичне Свято Весни, яке триває звичайно два або й три дні. Правда, пізня канадська весна не позволяє монтреальським пластунам святкувати його в день патрона Українського Пласту святого Юрія (6 травня) і воно звичайно відбувається хоч-не-хоч аж з початком літа (кінець травня або навіть початок липня). Перше Свято Весни нашої станиці відбулося в околицях міста Віль Ля Саль в днях 10—12 липня 1949 р. Цьогорічне наше Свято Весни має винятковий урочистий характер з уваги на те, що ним відзначаємо п'ятдесятліття Пласту і офіційно відкриваємо на ньому нашу пластову оселю.

Через брак місця не можемо в нашій статті зупинятися над іншими проявами пластового життя в Монтреалі (щорічні Пластові Тижні нашої станиці, діяльність колишнього пластового драматичного гуртка під проводом Панства Русових включаючи участь пластунів у фільмах „Вечір у Яготині" й „Сотник", участь станиці в загальнопластових зустрічах і з'їздах, зв'язки монтреальского Пласту із скавтами інших національностей, тощо). Згадаємо тільки, що тогочасний голова Пластової Станиці в Монтреалі пл. сен. М. Світуха був одним з п'ятьох членів офіційної делеґації на 10ому Міжнародньому скавтському Джемборі в столиці Філіпін Манілі й на 17-ій Міжнародній Скавтській Конференції в столиці Індії Нью-Делі в липні 1959 р.

Пласт — це, як говорить його основник д-р Олександер Тисовський у своїм посібнику для Українського Пластового Юнацтва „Життя в Пласті", „організація української молоді для патріотичного всебічного самовиховання". З уваги на це виховні справи в цій організації, а тим самим і в нашій станиці, найважливіші. Пластові виховники майже безперервно вишколюють себе, щоб якнайкраще виконувати своє завдання, і з цією метою творять станичний кадр виховників, на чолі якого тепер стоїть кошовий пл. сен. Л. Винницький.

Хоч виховні справи в Пласті найважливіші, з існуванням такої великої організаційної одиниці як пластова станиця пов'язана ціла низка організаційних і господарсько-фінансових проблем. Частину цих проблем полагоджують в своєму вужчому крузі проводи складових частин станиці. Все ж є багато справ, що за них відповідає станиця як цілість, тим більше, що Пласт є леґальною організацією й власником майна, що постійно зростає й накладає на організацію все нові обов'язки. Відповідальне завдання керівника всього життя станиці й репрезентанта пластової організації нашого терену перед владою, вищим пластовим проводом і своїм і неукраїнським населенням спадає на станичну старшину, яку на річних зборах станиці вибирають пластові сеньйори й старші пластуни. Для ведення фінансових і господарських справ у станичній старшині є тепер референти фінансовий (п. Д. Попадинець), господарський (п. М. Теодорович) і скарбник (ст. пл. І. Гладилович). Цікаво, що перший раз в історії нашої станиці обов'язки згаданих референтів виконують члени не станиці, а „Пласт-Прияту", незалежно від того, що за пластовим статутом кожночасний голова місцевого „кружка" чи радше гуртка Пласт-Прияту (ним є тепер інж. Й. Роніш!) входить у склад станичного проводу. Крім осіб, що про них ми досі згадали як про членів станичної старшини, до неї входять теж два станичні писарі: кореспондент (ст. пл. Б. Федів) і протоколіст (ст. пл. К. Брикович).

Слід підкреслити, що фінансово-господарських обов'язків, які накладає на Пласт в Монтреалі життя, стільки, що без тісної співпраці з „Пласт-Прият"-ом не було б йому можливо з них як слід вив'язуватися. Що більше, заснований у 1950 р. „кружок" „Паст-Прият"-у, якого першим головою був бл. п. М. Дідух, став з роками сильною організацією батьків і приятелів пластової молоді і тепер в силі перебирати на себе низку важливих для Пласту господарських справ, даючи цим йому змогу більше уваги присвячувати вихованню пластової молоді.

До найбільших досягнень монтреальського Пласту в господарській ділянці слід зарахувати: купівлю Пластового дому при авеню Есплянад біля міського парку і спортових майданів 8 листопада 1954 р., купівлю 150-акрової оселі, що її для відзначення Мазепинського року названо „Батурином", в гірському селі Савт-Болтон 27 листопада 1959 р. й розвиток цієї оселі (дороги, озеро, інсталяція електричних проводів, будова приватних катеджів) та збудування новацького куреня „Орлик" в 1961 р. Можемо сміло твердити, що коли б не Пласт-Прият і його провід, не було б сьогодні ні „Батурина" ні „Орлика".

Коли чотирнадцять років тому в Монтреалі заснувався Український Пласт,

дехто не віщував йому довгого життя. Були, мовляв, вже тут такі організації й сліду по них нема; не мине й десяти років і з нашим Пластом так буде!

І ось, десять років існування Пласту в Монтреалі давно вже за нами, а він якось не думає вмирати. Чому? Через те, що він частина організації, яка видержала пробу життя й у цьому році відзначає свій Золотий П'ятдесятлітній Ювілей. Український Пласт, де б він не був, а тим самим у Монтреалі, живе, бо ним захоплюється наша молодь, що безперервно поповнює його лави й кадри виховників, що бадьоро маршували „життю назустріч, долі злій на глум".

Інж. Й. Роніш

„ПЛАСТ-ПРИЯТ"

Коли полинути думкою назад, це до передвоєнних часів, коли Пласт існував на Рідних Землях — ніхто нічого не чув про якесь товариство, чи кружок „Пласт-Прият". Товариства „Пласт-Прияту" не існувало. Але Пласт мав цілий ряд окремих опікунів, звичайно професорів чи учителів, як рівнож меценатів — звичайно визначних українських громадян, які **в міру потреби** матеріяльно і морально допомагали в праці Пласту. Загал українського громадянства також дуже добре ставився до пластової молоді, слідкував за її працею і допомагав їй матеріяльно і морально, але лише тоді, коли до нього звертался по допомогу. У тих часах Пласт не мав майже жодного маєтку, але мав багато добрих, ідейних виховників і тому не відчував потреби існування якоїсь організованої, допоміжної групи старших громадян, які безперервно допомагали б Пластові переводити в життя „Велику Гру".

Цей стан цілковито змінився після другої світової війни. Коли в повоєнних часах, далеко від Рідного Краю, спершу в Европі, а згодом на всіх континентах світу, Пласт відновив свою діяльність, життя в дуже скорому часі продиктувало потребу створити гурти старших громадян, які для кращого розвитку організації **не час від часу, а безперервно** співпрацювали б з провідниками Пласту.

Для Пласту на нових місцях поселення треба було:

— підшукати й оплатити приміщення для пластових занять,

— підшукати й оплатити місце для улаштування пластових таборів та знайти охочий персонал для таборової кухні,

— зав'язати контакт з батьками пластової молоді.

Спершу, провідники Пласту, згідно з пластовим кличем „пластун є зарадний" полагоджували всі ці проблеми самі. Але згодом вони побачили, що це їм забирає забагато часу і відтягає від властивої пластової діяльности. Їм стало ясно, що для полагодження вищеназваних справ, вони мусять мати допомогу з-зовні, бо це дало б їм змогу ввесь свій час присвятити виховній праці. Тоді вони звернулися по допомогу до батьків та приятелів пластової молоді.

Так, майже одночасно, поставали на теренах окремих пластових станиць, кружки „Пласт-Прият", членами яких переважно були батьки, що мали своїх дітей в Пласті, або колишні пластуни. Початки, як звичайно, були трудні і без великих досягнень, але Товариства Приятелів Пласту почали відігравати в житті пластової організації чим далі тим більшу ролю. Чим далі тим яснішими ставали завдання, які це товариство мало б виконувати.

Тепер, маючи за собою дванадцятирічний досвід, коли ідеться про нашу — монтреальську станицю, можна уже ясно скристалізувати головні завдання кружка „Пласт-Прият". На мою думку „Пласт-Прият" має передусім виконувати такі три завдання:

1. Тісно співпрацювати з станицею. Ця співпраця включає те, що голова й окремі члени управи „Пласт-Прияту" повинні бути членами Станичної Старшини, а з другого боку один член Станичної Старшини з боку Пласту повинен бути членом управи „Пласт-Прияту".

2. Відати майном і матеріяльно допомагати Станиці.

3. Удержувати контакт з батьками і приятелями пластової молоді.

Кожне з цих головних завдань „Пласт-Прияту" являє собою дуже широку тему, на яку уже багато писалося, а ще більше говорилося. Зупинимося коротко над кожним з них.

1. Співпраця „Пласт-Прияту" з Станицею.

Уже самий факт, що „Пласт-Прият" не є окремою організацією, а лише допоміжним органом Станиці вияснює, що уся праця кружка має іти в порозумінні зі Станицею і для її добра. „Пласт-Прият" переводить всі свої дії в тісній співпраці зі Станицею при якнайбільшій участі пластової молоді. І навпаки! „Пласт-Прият" маючи своїх представників у Станичній Старшині впливає на хід нарад, на рішення і бере активну участь у діяльності пластової молоді. Час від часу відбуваються спеціяльні наради пластового проводу з управою „Пласт-Прияту", з метою поліпшити загальний стан пластових станиць. Отже, власне кажучи, нема різниці між турботами пластового Проводу і управи „Пласт-Прияту і — навпаки. Турботи управи „Пласт-Прияту" є рівнож турботами пластового проводу Станиці. Такий підхід до справи створює здорову базу для співпраці обох проводів і дає гарантію на покращання загального стану Станиці для добра всіх.

З досвіду останніх років бачимо, що монтреальська Станиця виконує своє завдання дуже добре.

2. Управління майном і матеріяльна допомога Станиці.

Як уже було згадано, Пласт на перших початках своєї праці в місцях нового поселення не мав не то, що власного дому, але не мав навіть власної, постійної домівки не згадуючи вже власної оселі. Лише завдяки енергійній, повній посвяти, безперервній і тривалій праці проводів Пласту і „Пласт-Прияту" і завдяки підтримці батьків і приятелів пластової молоді, тепер майже всі Станиці на канадійській землі, мають свої власні доми й оселі. До них належить і Монтреальська Станиця, яка має власний дім при вулиці Еспланад ч. 4301 і власну оселю в місцевості Савт-Болтон у віддалі приблизно 70 миль від Монтреалю в напрямку на південний схід. Вартість пластового майна є понад 30,000 доларів. Ясно, що адміністрація такого маєтку виматає багато праці. Пластові виховники, які свій час присвячують основним пластовим заняттям, тепер майже цілковито відтяжені від обов'язку управління майном Пласту. Цей обов'язок виконує управа „Пласт-Прияту".

Трудність управляти цим маєтком полягає в тому, що ні пластовий дім, ні оселя повністю ще не сплачені. Мало того, пластовий дім вимагає нормального удержання (міські й шкільні податки, огрівання, світло, вода, телефон, тощо) і ремонту (перерібки, направи даху, стін, бальконів, вікон, дверей, водопровідних і каналізаційних інсталяцій і т. д), а оселя вимагає дальшої розбудови (поліпшення озера, нові дороги, спортові площі, пластові будинки і т. п.). Ясно, що

кошти на ці видатки не можуть здобувати виховники за рахунок пластових занять і тут мусить прийти з допомогою „Пласт-Прият". Завдяки великій жертвенності деяких батьків і приятелів пластової молоді багато вже зроблено, але ще багато праці — перед нами.

На покриття всіх згаданих видатків ідуть доходи з усіх імпрез, місячні вкладки до „Пласт-Прияту" батьків і приятелів пластової молоді і пожертви окремих громадян. Пластові виховники і „Пласт-Прият" рівною мірою посвячують свій час, а нерідко і гроші для спільного добра нашої молоді і сміло можна сказати, що мало є таких організацій, ведення яких так мало коштує, як це є у нас. Матеріяльне становище Станиці поліпшується з кожним роком і є надія, що недалекий уже той час, коли вона цілковито позбудеться довгів. Тоді управа „Пласт-Прияту" мусітиме присвячувати більше уваги виховній праці Станиці.

3. Контакт з батьками і приятелями пластової молоді.

Від початку існування „Пласт-Прияту", на кожних Загальних Зборах ставилося домагання, щоб пластова молодь, батьки і приятелі пластової молоді творили одну велику Пластову Родину. У цьому напрямку вели свою працю всі дотеперішні управи „Пласт-Прияту" з більшим чи меншим успіхом. Розуміючи вагу цього питання уже Загальні Збори „Пласт-Прияту" з 24. 10. 1953 року ухвалили, що батьки, які посилають своїх дітей до Пласту і дають цим доказ довір'я до організації, автоматично стають членами „Пласт-Прияту". Це правильне рішення ще декілька разів підтверджувано на Загальних Зборах. На цьому рішенні оперта вся праця управи „Пласт-Прияту" за декілька останніх літ.

При допомозі всякого роду імпрез, чайних вечорів, зустрічей і особистих розмов — контакт з батьками і приятелями пластової молоді затіснюється що раз більше. Одним з доказів цього може послужити факт, що в останній Коляді взяли участь 54 члени „Пласт-Прияту". Ще одним щасливим кроком на шляху до збільшення контакту з батьками було створення нового посту опікуна гуртка чи роя. Уже другий рік всі гуртки чи рої мають своїх опікунів. Цими опікунами є хтось з батьків, а поступають вони згідно з затвердженими Станицею і управою „Пласт-Прияту" інструкціями. У цю пору, батьки-опікуни є в тісному зв'язку з батьками пластунів даного гуртка чи роя і тим полегшують дуже працю виховникам і управі „Пласт-Прияту". улаштовують різні імпрези, співпрацюють з виховниками в ділянці проведення пластових занять, тощо.

Коротко згадаємо чисельний стан, колишніх толів управи і фінансову працю „Пласт-Прияту". У сучасну пору монтреальський „Пласт-Прият" має приблизно 150 членів, з чого 90 припадає на батьків, які мають своїх дітей у Пласті. 29 членів „Пласт-Прияту" працюють активно на терені Станиці.

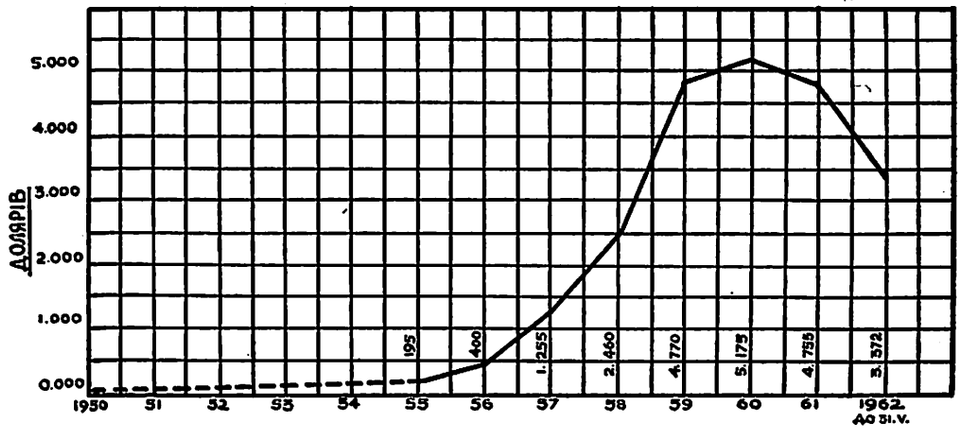
За 12 років існування „Пласт-Прияту" такі особи були головами цієї організації:

від жовтня 1950 р. до лютого 1952 р. — бл. пам. Микола ДІДУХ,
від лютого 1952 р. до жовтня 1953 р. — п. мґр. Василь БРИНЯВСЬКИЙ
від жовтня 1953 р. до жовтня 1955 р. — бл. пам. Микола ДІДУХ
від жовтня 1955 р. до листопада 17957 р. — п. Омелян БАЧИНСЬКИЙ
від листопада 1957 р. дотепер — інж. Йосип РОНІШ

Представниками „Пласт-Прияту" в Лашінах були панове М. Патрогош і Л. Кобринський, а тепер є П. Король.

Всім тим особам, як теж членам Управ, які співпрацювали і співпрацюють в рамках „Пласт-Прияту" належиться велике признання і подяка не лише зі сторони організації Пласт, але й від усього українського громадянства.

Фінансові операції від початку існування „Пласт-Прияту" показує наступний графік:

З графіку бачимо суми трошей витрачені в поодиноких роках для добра Станиці і на нашу думку він не потребує ніяких пояснень. На цілі Станиці витрачено від 1954 р. $22,382. В цю суму враховані також гроші зібрані Комітетом Оселі для Пласту за розпродані ділянки землі.

За час від 1950 р. до 1955 р. немає докладних даних, але з інформацій відомо, що річні суми витрачувані на цілі Станиці не перевищували суми 250 доларів річно.

Дозволю собі цю статтю закінчити закликом до українського громадянства: **Допомагайте в міру можливостей усім українським молодіжним організаціям; вписуйте до них своїх дітей; беручи активну участь у житті української молоді, старайтеся ліпше її пізнати та що саме головне ЗРОЗУМІТИ!**

Д. Попадинець.

ОСЕЛЯ „БАТУРИН"

Савт Болтон, Квебек

Після купівлі пластового дому, виринула пекуча потреба здобути для пластової молоді літню оселю з уваги на те, що літній сезон досить короткий, а обидві церковні оселі, на яких Пласт улаштовував табори, були переповнені молоддю з монтреальських парохій, які також влаштовували свої відпочинково-виховні табори.

Вже від 1956 року Станична Старшина і управа „Пласт-Прият" об'їжджали терен довкруги Монтреалю у промірі 80 миль, шукаючи за відповідним тереном. Опісля у цій справі допоматали Пластові наші фірми купівлі і продажу „Орбіт" і „Олімпія", а також і інші які шукали відповідної фарми. На протязі трьох років зроблено кількадесят поїздок, одним, а то й кількома автами та оглянено кількандцять підхожих теренів у різних околицях Монтреалю.

Пороблено також заходи одержати шматок землі від провінційного уряду. Таку землю Пласт і справді дістав у Лорентійських горах в околиці Сент Донат, але терен та його положення не відповідав потребам Пласту.

Пласт мав також своїх меценатів п. Я. Ковальського та п. І. Телішевського, що хотіли подарувати терен для Пласту, але положення в першому, а розмір у другому випадку не відповідали вимогам для ведення пластової праці.

Різні причини віддалювали справу купівлі землі для Пласту: то ціна, то положення, то комунікація не відповідали потребам. Але найважливішою перешкодою, мабуть, було те, що в станичній касі крім довгу за Пластовий Дім та інших бортів не було і „зломаного шеляга".

Матеріяльний стан Станиці заставив управу „Пласт-Прияту" придумати інший спосіб придбання оселі, а саме, щоб батьки і приятелі пластової молоді уфундували оселю Пластові, купуючи водночас площі для себе.

Кількадесять телефонічних розмов та кількадесять нарад відбулося, доки врешті знайшлося двадцять осіб, охочих купити для себе ділянку землі. Це й стало базою для купівлі оселі.

Вирішено шукати оселю на південь від міста, де, звичайно, тепліше, довше літо і де немає так багато в'їдливих комах. Про підхожість тієї, або іншої землі мала рішати більшість. Охочі зложили на руки інж. Й. Роніша певну суму грошей і знову розпочали розшуки. Восени 1958 і весною 1959 року ще завзятіше провадилися розшуки та експедиції по околицях Монтреалю. Різні посередники давали свої пропозиції і члени „Пласт-Прият"-у мали на увазі декілька різних фарм. Та судьба хотіла інакше.

Одної червневої суботи 1959 року вибралась тричленна експедиція на південний схід від міста, щоб відвідати декілька різних місцевостей, які вже були на приміті.

При цій нагоді експедиція, до екладу якої входили панове: М. Лебідь, М. Мартин і Д. Попадинець потрапила в Савт Болтон і через місцевого посередника знайшла фарму. Її оглянуто з різних боків та переміряно вздовж і впоперек. Сонце припікало і треба було поскидати сорочки, а тут і муха „не тне", і з усіх боків прекрасний краєвид-панорама. Потічок, що збирає декілька менших із гористого терену, проходить природним заглибленням. Перегородити його і вже є озеро! Вирішили, що це ідеальне місце і, що саме цю фарму треба купити, бо вона найкраще підходить для пластової оселі.

Запиталися про ціну, а вона таки зовсім жахлива — 12,000 долярів. Не було іншої ради як чекати, аж поки закінчиться повноваження аґента. Різні думки і балачки велися в цій справі аж поки ми не познайомилися з господарем фарми і тоді почалися переговори, оглядини, пропозиції, тощо.

Закінчився термін продажу посередникові і наближалася осінь, а ми шукаємо та навідуємося до вибраної фарми. Більшість зацікавлених батьків-кандидатів на купівлю ділянок і члени Станичної Старшини вирішили купити фарму в Савт Болтон. Для дальших переговорів заанґажовано ще інших компетентних осіб і врешті після довгих торгів вдалося переконати власників продати фарму за ціну 7,500 долярів.

Заінтересовані батьки, Станична Старшина й Управа „Пласт-Прият"-у обрали 5-членний комітет для купівлі, розбудови і сплачення оселі. До комітету ввійшли панове: інж. Й. Роніш, Д. Попадинець, М. Мартин, М. Світуха і О. Мушка. Станична Старшина й Управа „Пласт-Прият"-у зробили 27. XI. 1959 контракт на ім'я організації Пласт, а кожний зацікавлений купівлею ділянки за визначену ціну 350 дол. став водночас фундатором оселі. Міркування були такі: 20 осіб по 350 дол. дадуть товариству 7,000 дол., що покриє кошти купівлі. Справа розбудови оселі, цебто доріг, треблі, нових водопроводів та інших загальних удогіднень залежна від дальшої закупівлі ділянок і від пожертв приятелів та приходу з імпрез „Пласт-Прият"-у.

Оселя має 155 акрів землі при асфальтовій дорозі, 70 миль від Монтреалю. Терен переходить з рівнини в гори заліснені хвойними (шпильковими) та листяними деревами, що творять одне із багатьох смут Вермонтських гір.

Таки ще тієї самої осени 1959 р. покликано контрактора і побудовано тберлю для штучного озера. Весною 1960 р. поправлено дім, добудовано велику кімнату і літом відбувся перший літній новацький табір „Під зеленим кленом." Водночас на власній оселі відбулися під шатрами табори юнаків „Нова Січ" і юначок „Шляхами Канади".

Очевидно, приміщення в старій селянській хаті не відповідало вимогам таборування і це спонукало „завзятих чубатих" до будівництва куреня для новацтва. Водночас розпочалася будівля доріг на оселі на просторі ширини 35 ділянок, згідно з зобов'язанням Пласту супроти власників ділянок.

Тим часом продано ще шість ділянок так, що кількість ділянок збільшилась до 26. Згідно фінансового пляну комітету для купівлі, розбудови й сплати оселі передбачено витратити суму приблизно 16,000 дол., а саме оселя 7,500, озеро 3,000, дорога 4,000 і одну тисячу п'ятьсот на інші кошти розбудови і утримання оселі.

Фактично витрачено дотепер суму 16,600 дол., а крім того члени комітету, пластуни, батьки та приятелі працюючи безкоштовно для розбудови оселі зробили 45 поїздок власними автами, при чому для праці на оселі витрачено приблизно 200 робочих днів.

Автами їздили панове: інж. Й. Роніш 23, М. Мартин 9 разів і інж. О. Мушка 8. О. Стрілецький 2, пл. О. Костецький і пл. І. Брикович 1 раз. Крім них працювали на оселі ще кільканадцять осіб з „Пласт Прият"-у, а зокрема панове: Д. Попадинець, В. Меренюк, С. Якимів, М. Лебідь, С. Кравчук, В. Вальків, С. Паньків, М. Сисак, бл. п. П. Гуцал, І. Грицай, а крім того велика кількість пластової молоді та виховників: Я. Кобилецький, А. Роніш, І. Гладилович, І. Попадинець, А. Гладилович, інж. Б. Ковалюк, інж. В. Коваль, інж. Б. Турченюк, В. Кравець, Г. Ковгира, Ю. Гуцал, Р. Гуцал, І. Вальків, два брати Б. і Є. Якимові, М. Феник та інші.

При цьому треба зазначити, що в попередніх роках кільканадцять поїздок в терен, до часу купна оселі, фінансували власники експедицій, а від часу купна комітет звертав кошти пального власникам авт.

Підкреслюємо, що до купівлі оселі причинилися також жертводавці, а саме: панове: Р. Жеребецький 150 дол., І. Брикович 150 дол., бл. пам. М. Мариняк 100 дол., Є. Довгань 100 дол., П. Дучак 100 дол., О. Бачинський 30 дол., д-р П. Таращук 25 дол., інж А. Кішка (Бельгія) 25 дол., д-р Ю. Залізняк 25 дол., М. Логуш 20 дол., інж. В. Коваль 15.60 дол., Леру 15.00 дол., М. Мартин 10 дол., і Е. Сенишин 5 дол. Разом 770.60 доларів.

Завдяки заходам фінансового референта комітету п. Д. Попадинця ми одержали пожертви від таких торговельних компаній: броварі — Мольсон 300.00 дол., Дав 300.00 дол., Карлінґ 250.00 дол., О'Кіф 150.00 дол. і Лабат 60.00 дол., а також від Ланжельє 25.00 дол., Кевільйон 10.00 дол., Домініон Стор 10,00 дол. і контрактор Сен П'єр 10.00 дол., що дає разом суму 1115.00 дол.

Управа „Пласт-Прият"-у передала комітетові на рахунок оселі, від часу її купівлі, суму 4,116.38 доларів, які зібрано з членських вкладок батьків і приятелів пластової молоді та імпрез „Пласт-Прият"-у. До цього треба додати суму грошей вплачену за 26 ділянок 9,100.00 доларів, цебто разом 15,101.98 доларів. Решту 1,500.00 доларів мусимо ще заробити в найближчому майбутньому і тоді наша оселя буде повністю сплачена.

Фундаторами оселі „БАТУРИН", крім вищезгаданих жертводавців є власники ділянок, а саме: панове Й. Роніш, М. Мартин, Д. Попадинець, М. Світуха, А. Гладилович, Б. Мельник, М. Лебідь, Б. Коваль, Б. Ковалюк, Б. Турченюк,

А. Зайшлий, Р. Чіпчар, В. Меренюк, Я. Кобилецький, О. Мушка, О. Шевчук, Е. Сенишин, О. Марків, В. Бродович, Л. Кобринський, бл. п. П. Гуцал, В. Вальків, І. Грицай, М. Мартинюк, М. Антонович, і М. Сансуа.

РАХУНКОВЕ ЗІСТАВЛЕННЯ КУШВЛІ, РОЗБУДОВИ І СПЛАТИ ОСЕЛІ „БАТУРИН"

по день 31 травня 1962 р.

Видатки:		Прибутки:	
Ціна оселі	$7,500.00	За 26 ділянок	$9,100.00
Будування греблі	3,300.00	З пожертв	1,885.00
Будування доріг	3,800.00	Від „Пласт-Прият"-у	4,115.00
Інші кошти	2,000.00		$15,100.00
разом	$16,600.00	треба ще здобути	1,500.00
		разом	$16,600.00

Розбудова оселі „БАТУРИН" ще не закінчена. Вона розрахована на роки. Широку кільканадцятиакрову площу ще треба вирівняти і спорудити спортовий майдан. Порослий лісом понад акровий горбок аж проситься, щоб на його хребті збудувати капличку в мазепинському стилі. 33-тю ділянку зарезервовано для лещатарського спуску для початківців. Досвідчені лещатарі зможуть їздити на недалекі лещатарські терени. Природне корито перед куренем треба вичистити, збудувати малу греблю і тоді там зможе постати мале озерце для наших найменших, чи місце для раннього вмивання таборовиків. Вздовж доріг треба насадити декораційні дерева, а з часом усунути старі будинки і надати оселі вигляду гетьманської садиби Мазепинської доби.

Існує плян побудувати поблизу куреня кухню з їдальнею та подбати про інші удогіднення.

Нашою ціллю є організувати перебування пластової молоді і молоді дошкільного віку на протязі цілого літнього сезону.

Якщо темпи праці проводів Пласту і „Пласт-Прият"-у не сповільняться у майбутньому, і, якщо нам і надалі будуть допоматати батьки і приятелі, то за декілька років оселя „БАТУРИН" перетвориться у важливий виховний і культурно-розваговий осередок, як для молоді, так і для старших.

М. Лебідь.

БУДОВА КУРЕНЯ „ОРЛИК"

Будівництво куреня для новацьких пластових таборів на оселі „БАТУРИН" є черговим досягненням монтреальської Станиці у її намаганнях дати відповідну базу для виховної роботи пластової молоді.

Курінь побудовано виключно працею „своїх людей", цебто батьків, приятелів пластової молоді і самими пластунами, що пожертвували свій час, фахове знання й автомашини. Таким чином грошеві видатки були лише на будівельний матеріял і на пальне у зв'язку з їздою на оселю.

Будування почалося восени 1960-го року, при чому тоді очищено терен і поставлено бетонові підстави. Весною 1961-го року закуплено матеріял і розпочалася праця на будові. Майже до самого кінця будівництва куреня дуже великий відсоток не вірив у те, що курінь буде готовий на час і лише завдяки великій посвяті батьків і пластової молоді стало можливим, що до кінця червня будинок був поставлений і залишилось викінчити його всередині. Це зроблено протятом дуже короткого часу, так, що до початку новацького табору курінь стояв уже готовий. Новацький табір „Кобзареві внуки" відбувся в ньому від 22 липня до 6 серпня 1961 р.

Курінь поставлений в затишному місці, далеко від головного шляху оселі, на просторій площі поблизу лісу. Плян куреня, виготовлений інж. Й. Роніш, має форму літери Н. З обох боків знаходяться по дві великі кімнати, де приміщуються новаки й новачки. Ці боки получені покритим помостом та меншими кімнатами для виховників і адміністрації. Будинок має 3290 квадратних стіп поверхні.

Кошти будови куреня складаються з таких сум:

1). Будівельний матеріял $6,164.31
2). 389 робочих днів
3). 99 поїздок з робітниками на оселю „БАТУГИН".

Дотепер сума зібраних трошей ще не дорівнює сумі коштів, витрачених на будівництво куреня. Довг становить $1,710.16. Однак, ми маємо надію, що дохід з сьогоднішньої імпрези допоможе нам сплатити його.

Коли ми хочемо обчислити вартість куреня, то натрапляємо на деякі труднощі у зв'язку з оцінкою дарової праці, вкладеної у будову. Як ми вже згадали, на будівництво витрачено 368 робочих днів. Коли брати вартість одного робочого дня в середньому по десять долярів за день, то матимемо $3,680.00
91 поїздка з Монтреалю до Савт Болтону по десять долярів 910.00
кошти матеріялу 6,164.31
Таким чином вартість куреня становить разом 10,754.31

Очевидно будівництво куреня становило немалу організаційну проблему. Збори батьків, приятелів та виховників пластової молоді, скликані по довшій підготовчій роботі, схвалили запропонований технічний і фінансовий плян. Намічено акцію в трьох напрямах, а саме: збірки грошей, організації праці та організації транспорту робітників на оселю.

Створено комітет, на голову якого запрошено після зборів п. В. Меренюка. Обов'язки головного будівничого перебрав п. В. Вальків. Збіркою фондів на будову займався спершу п. М. Мандрик, а згодом перебрав і веде по сьогодні п. М. Лебідь при допомозі панів Н. Теодоровича, М. Дідуха і М. Жеребецького. Відповідальною за транспорт робітників на оселю була спершу п-і Плотиця, а згодом життя заставило інших осіб перебрати цю дуже важливу ділянку, а між ними панів: інж. Йо Роніша, М. Мартина, Я. Кобилецького, В. Меренюка і Д. Попадинця. Пан Я. Кобилецький був крім того назначений Станицею зв'язковим для організації робітників з-поміж пластової молоді.

На окремому листку ми подамо список жертводавців на курінь; тих, які працювали на будівництві, і тих, які своїми автами возили робітників на оселю.

Трудно на цьому місці спеціяльно вирізняти когось. Треба підкреслити, що всі працювали дуже жертвенно, а зокрема треба підчеркнути великий вклад праці приятелів пластової молоді з Лашін.

Хоч плян дії був розроблений в деталях, то, як бачимо, в організації будівництва були різні зміни. Тому успіх діла залежав у великій мірі від справності охопити цілість праці і подбати про те, щоб усі пости були завжди обсаджені і, щоб в усіх ділянках праця йшла безперебійно вперед. Таким рушієм, а водночас і робітником і транспортером, враз із своїми найближчими робітниками, був п. інж. Й. Роніш. І на цьому місці їм належить особливе визнання за їх великий вклад у будову куреня.

Нехай же залучені списки осіб і підприємств, що жертвували гроші, працю і уможливлювали транспорт робітників, будуть нашим висловом подяки їм всім за „добре діло". Нехай інші беруть з них приклад у другому півсторіччі розвитку Пласту.

Два дуби і три калини, посаджені новаками біля куреня у минулому Шевченківському Році, будуть рости водночас з багатьма пластунами і пластунками, що проводитимуть свій час на заняттях у цьому курені.

Пл. сен. Богдан Мельник.

ПЛАСТОВИЙ ДІМ У МОНТРЕАЛІ

Час — це найкращий наш дорадник і вірний приятель, а заразом і найбільш об'єктивний та справедливий суддя наших вчинків. Щойно з часом ми переконуємося, чи якесь наше рішення було правильне чи ні. Це твердження скріплює також і досвід нашої Пластової Станиці, чи правильно ми зробили, коли в 1954 році рішили купити Пластовий Дім.

Тоді перед вісьмома роками те наше рішення видавалось декому очайдушним чи нерозважним кроком, — сьогодні, по восьми роках ми сміло можемо сказати, що рішення наше було правильне.

Це було в 1954 році, коли наша Пластова Станиця мала в касі на купівлю дому лише 3,200 долярів. Але тодішня Пластова Старшина не заваталася. Не завагалася тому, що самі потреби життя пластової молоді вимагали рішучости у наших діяннях. А наші діяння були під диктатом одної головної потреби: Створити матеріяльні умови для виховання пластової молоді, якої число постійно збільшувалося.

Треба було власного кутка. де б відповідні собі віком діти чи юнаки сходилися, пізнавали себе взаємно, ділилися спостереженнями, помагали собі взаємно і, головне, де б вели під опікою виховників постійну і послідовну працю над самими собою. Постійно, не доривочно, а це можна здійснити лише у власному приміщенні.

У своєму зверненні про потребу набуття Пластового Дому в Монтреалі наш Начальний Пластун Сірий Лев писав тоді таке: „Придбання власної Пластової Домівки, уладження і ведення її, це вже саме велика пластова заправа до майбутніх діл у українській спільноті. Навчаться вони на малім своїм — будуть колись здвигати, уладжувати й керувати куди більшими ділами на службі Боту й добро Україні. А біжучі зайняття пластових гуртків повинні бути подумані і ведені так, щоби підчас їх зайнять не перешкоджали їм „принагідні" труднощі „принагідних" приміщень."

Не могло бути двох думок. Нормальна виховна праця в Пласті можлива лише у своїй власній хаті. Сам факт, що наша молодь опинилася серед життєвих умовин таких відмінних від тих, в яких вона зростала б на рідних землях, серед чужого моря, є загрозою для неї. Цей самий факт становить непереможну загрозу асиміляції, цебто затину і повного знищення нашої молоді, а тим самим цілого нашого майбутнього, цілої нашої еміґрації.

Не можна було вагатися. Не глядячи на те, що в касі мали ми лише 3.200 долярів, а задеклярованих около 1.800 дол. цебто разом около 5.000 дол. Пластова Старшина рішила діяти.

І Пластова Старшина та Комітет Придбання Пластового Дому, при великій моральній і матеріяльній підтримці Пласт-Прияту прийняла своє історичне рішення: Набути на власність Пластової Організації гарний, просторий дім, положений в центрі Монтреалу, при спокійній вулиці, напроти великої спортової площі, де можна вправляти всі роди спорту.

Ціна купна дому виносила 26.000 долярів плюс відсотки, які треба було сплачувати піврічними ратами.

Рішаючись на такий крок, ми вірили, що українське громадянство оцінить потребу такого дому для нашої пластової молоді і підтримає нас вив'язатися з прийнятих зобов'язань.

І ми не помилилися. Наше громадянство з великим вдоволенням прийняло вістку про набуття Пластового Дому, затверджуючи наше рішення масовою участю в посвяченні Дому і своїми щедрими датками.

Наша заборгованість за набутий дім почала поступово але невпинно меншати. Ми реґулярно сплачували належність за дім із відсотками так, що на сьогодні наша заборгованість виносить не цілих 10.000 дол.

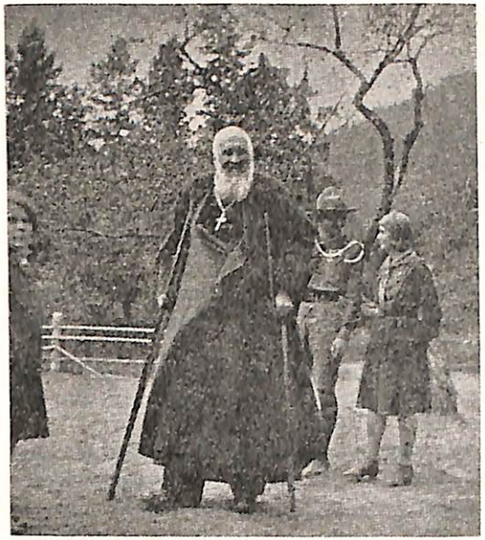
А рівночасно розгорталась у власній хаті систематична виховна праця пластової молоді. Ця праця ще не повна, бо з набутого дому ми не можемо користати вповні. Щоби мати можливість точного сплачування належности за дім, пластова молодь користає лише із першого поверху та з пивниці, що її відповідно уряджено. Два горішні поверхи ще й досі винаймаємо, щоби мати реґулярні впливи на покриття наших видатків.

Але ми вірimo, що прихильність нашого громадянства до нашої пластової молоді та жертвенність, з якою ми стрінулися, переводячи дотеперішню акцію збирання фондів, допоможе нам вив'язатися із своїх фінансових зобов'язань та при його допомозі завершити наші пляни успішно.

Поспішімо ж усі допомогти нашій пластовій молоді якнайскорше стати повним власником цього дому, щоб вона могла в спокої і без фінансових турбот віддатися вповні своїй праці гартування тіла і духа — підготовляючи себе для беззастережної служби Богові і Україні.

50-РІЧЧЯ

УКРАЇНСЬКОГО ПЛАСТУ

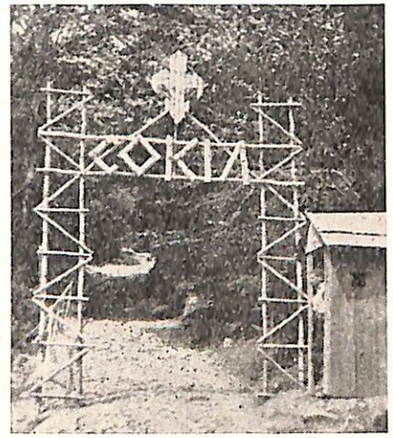
Сл. п. Митрополит Андрій Шептицький між пластунами

Основоположник Українського Пласту Олександер Тисовський — Дрот в Альпах — Гайліґенблют (1600 метрів понад рівнем моря) — 1960 р.

Сл. п. Начальний Пластун Северин Левицький — Сірий Лев

Брама пластового табору на горі Сокіл у Карпатах — 1936 р.

Чоловічий кіш у Монтреалі в 1962 р.

Посередині сидять від ліва на право члени проводу (Булави) коша: ст. пл. Р. Мельник (референт пл. вмілостей), ст. пл. Я. Келебай (провідник осередку праці ст. пластунів), пл. сен. Б. Ковалюк (зв'язковий куреня юнаків), пл. сен. Л. Виницький (кошовий), ст. пл. І. Попадинець (провідник гнізда новаків) і ст. пл. І. Гладилович (господарський референт).

Жіночий кіш у Монтреалі в 1962 р.

Осередок праці старших пластунок у Монтреалі в 1962 р.
Сидять зліва направо: внизу — О. Цибушник, О. Винницька, в середньому ряді — О. Лебедь, Х. Попадинець, Р. Кручова, вгорі — К. Брикович і Я. Максимів.

Осередок праці старших пластунів у Монтреалі в 1962 р.
Зліва направо: перший ряд знизу — Я. Келебай (провідник), Р. Мельник, І. Попадинець, С. Савка; другий ряд — О. Кучарський, О. Костецький, Б. Савка, Б. Грицай, Ю. Микитюк; третій ряд: Б. Вальків, А. Роніш, А. Штик, О. Попадинець; четвертий ряд — Р. Карпішка, Ю. Весоловський, І. Савицький, І. Жук; п'ятий ряд — Ю. Жеребецький, О. Весоловський, І. Гладилович.

3-тє гніздо новачок „Пташата" в Монтреалі, 1962. Стоять: на ліво від новачок ст. пл. О. Цибушник (гніздова), а біля неї в другому ряді: пл. юн. Л. Мандрик (заст. впорядниці роя „Голубка"), на право від новачок — пл. сен. М. Стрілецька (впорядниця роя „Голубка"), ст. пл. Я. Максимів (впорядниця роя „Зозулька") та ст. юн. І. Смаль (впорядниця роя „Соловейко").

4-те гніздо новаків „Хлопці зеленого бору" в Монтреалі в 1962 р. Стоять: на ліво від новаків — ст. пл. І. Брикович (впорядник роя „Лис") і пл. сен. Б. Турченюк (заст. впорядника роя „Орел"), на право від новаків — ст. пл. І. Попадинець (гніздовий і впорядник роя „Орел").

8-ий курінь юначок ім. Княгині Романової в Монтреалі 1962 р. Стоять: на ліво від юначок — ст. пл. Р. Кручова (зв'язкова) і пл. юн. Л. Мандрик (курінна); на право від юначок — пл. сен. М. Феник (кошова).

Станична пластова старшина в Монтреалі в 1962 р.

Зліва направо: сидять — пл. сен. М. Феник (кошова), п. Й. Роніш (голова „Пласт-Прияту"), пл. сен. А. Гладилович (станичний), пл. сен. Л. Винницький (кошовий), ст. пл. К. Брикович (писар), п. Д. Попадинець (фін. реф.); стоять: пл. сен. Б. Мельник (голова осередку праці сеньйорів), ст. пл. О. Костецький (голова таборової комісії), п. М. Теодорович (господ. реф.), ст. пл. І. Гладилович (скарбник) і ст. пл. Б. Федів (писар).

Управа товариства „Пласт-Прият" при Пластовій Станиці в Монтреалі в 1962 р.

Зліва направо: сидять п-і С. Меренюк (кол. член управи), п-і Г. Сенишин (опікунка гуртка), п. Й. Роніш (голова), п-і О. Кучарська (реф. імпрез), п-і В. Микитюк (голова контр. комісії) і п-і Л. Шкляр (опікунка роя); другий ряд: опікунки гуртків і роїв — п-і О. Дольницька, п-і І. Сеник, п-і О. Максимів, п-і І. Ґенґало, п-і Н. Бродович, п-і С. Ватаманюк і п-і О. Токар; третій ряд — п. М. Лебідь (член контр. комісії), п. М. Мартин (реф. оселі „Батурин"), п. В. Беднарський (опікун роя), п. Д. Попадинець (заступник голови) і п. М. Теодорович (член управи).

Комітет будови новацького куреня „Орлик" у 1962 р.
Зліва направо: сидять панове: М. Мартин, Д. Попадинець, Й. Роніш (голова), М. Лебідь і В. Вальків; стоять панове: М. Дідух, П. Король (представник Ляшін), М. Мандрик, М. Теодорович, Б. Климовський і В. Меренюк.

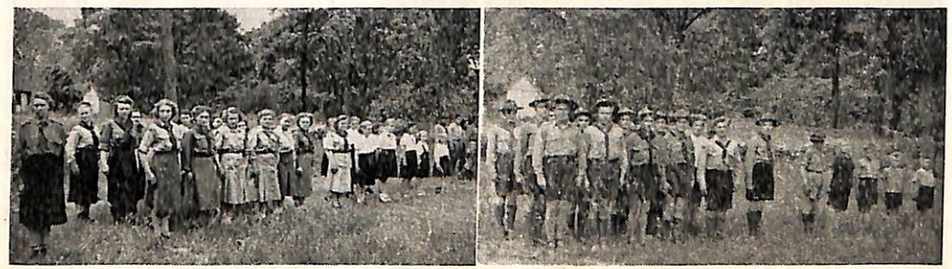
Комітет пластової оселі „Батурин" у 1962 р.
Зліва направо: сидять панове Д. Попадинець, Й. Роніш (голова) і А. Гладилович; стоять — панове М. Мартин і О. Мушка.

Діловий комітет Пластового Ювілейного Свята Весни в 1962 р.
Зліва направо: сидять — п. М. Лебідь, пані О. Дольницька, п-і С. Меренюк, п. Й. Роніш(голова), п-і О. Кучарська, п. Р. Шультин; стоять панове: Б. Мельник, М. Мартин, Д. Попадинець, М. Теодорович, В. Беднарський і А. Гладилович.

Участь станиці в традиційному поході на український цвинтар на горі Мавнт Роял в 1950 - тих роках.

Станичне Свято Весни 24 і 25 червня 1950 р. у Водрей біля Монтреалю.

Табір монтреальської станиці на оселі „Україна" в Лаврентійських горах 15 — 30 липня 1949 р.

Виставка пластових видань і праць 1950 р.

Вистава „Гостина у Гетьмана Івана Мазепи" у виконанні драматичного гуртка при Пластовій Станиці в Монтреалі під мистецьким керівництвом мґр. Наталії і бл. п. проф. д-ра Юрія Русових та бл. п. М. Мариняка 6 лютого 1955 р. Посередині ст. пл. М. Сербин у ролі Гетьмана; зліва наперед промовляє станичний пл. сен. М. Плав'юк.

Гурток пл. сеньйорів на станичному Святі Весни 24 - 25 червня 1950 р.

Стоять зліва направо: сеньйори Б. Білошевський, М. Андрухів, О. Кушнір (станичний), В. Кметик, Б. Мельник і С. Сиротинська.

Пластова Станиця в Монтреалі в січні 1950 р.

В другому ряді знизу сидить шостий зліва станичний пл. сен. В. Кметик.

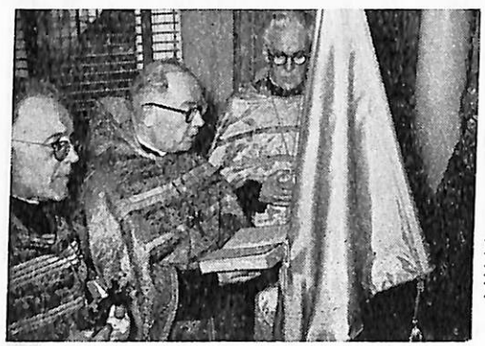

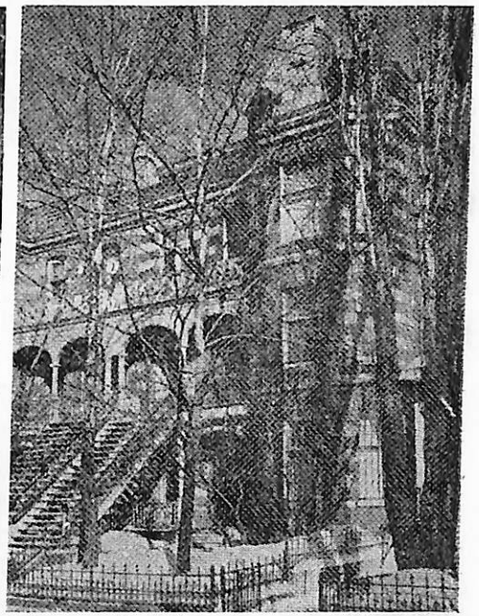
Учасники загального збору т. зв. Станичної Ради в 1954 р.

Перший ряд: бл. п. М. Мариняк, Б. Мельник, М. Світуха, М. Плав'юк (станичний), М. Мариняк, А. Гладилович; другий ряд: О. Костецький, Н. Гримак, Б. Ковалюк, К. Кушнір, В. Коваль, Л. Феник, О. Сенишин, І. Світуха; третій ряд: О. Гавалешка, О. Мариняк, Р. Сербин, Б. Федів, Ю. Ганас, М. Сербин, І. Брикович, М. Сохоцький, Б. Турченюк і З. Дуда.

Посвячення Пл. Дому. Зліва направо стоять священики Української Католицької Церкви: о. Т. Гарасимчук, о. М. Пасічник, о. проф. М. Кушнірик і о. М. Марків.

Пластовий Дім при вул. Есплянад ч. 4301 в Монтреалі закуплений в 1954.

Посвячення станичного прапора. Зліва направо стоять священики Української Православної Церкви: о. К. Квасницький, о. прот. В. Слюзар і бл. п. о. П. Архангельський.

Представник Крайової Пластової Старшини пл. сен. Р. Копач вписується до „Пропам'ятної книги Пластового Дому в Монтреалі".

Табір монтреальських юнаків „Сокіл" на оселі „Ворохта" в селі Вейл Перкінс біля озера Мемфремаґоґ 1 - 15. 7. 1956 р. Піднесення прапорів.

Ст. пл. Р. Брикович і пл. сен. М. Феник показують учасникам „Пластового фестину" на острові св. Олени 18 вересня 1960 р. прапор, що його виготовили й подарували вдячні матері учасників новацького табору „Під зеленим кленом", якого комендантом був ст. пл. І. Брикович.

Учасники другого лещатарського табору монтреальської станиці „Бескид" у селі Валь Давід у Лаврентійських горах у грудні 1956 р.

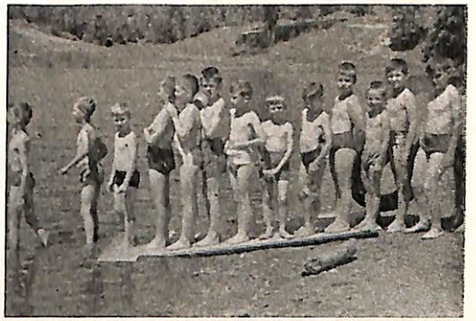
„Пластовий фестин" на острові св. Олени 24 вересня 1961 р. — Юнаки ставлять вежу з палиць, новаки виконують під проводом пл. сен. М. Стрілецької вільноручні вправи.

„Дитяча Світличка" при Пластовій Станиці 1960-61 р. Учительки: зліва п-і І. Ґенґало, зправа п-і С. Барабаш.

З ЖИТТЯ ПЛАСТОВИХ ТАБОРІВ НА „БАТУРИНІ"

Перший юнацький табір на оселі „Батурин" — „Нова Січ" 17 - 31 липня 1960.

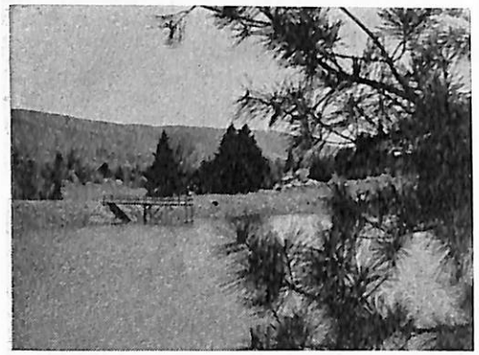
Перший новацький табір на „Батурині": „Під зеленим кленом". Купіль в озері, сніданок і обід.

Дім, де був приміщений новацький табір „Під зеленим кленом" у 1960 р.

Новацтво під проводом пластових виховників садить у присутності гостей „Шевченкові" дерева: дуба й дві калини біля свого куреня „Орлик" для увічнення Шевченківського Року, 29 жовтня 1961 р. Серед учасників свята редемпторист о. Кравчук, що з цієї нагоди відправив в сільській церкві Службу Божу.

Озеро на „Батурині".

Новацький курінь „Орлик" збудований у 1961 р.
(фото В. Беднарського)

CAFE AU CARABIN

1478 St. Catherine E.

STANLEY STOROZUK

8715—10 Ave. Ville St. Michel

TEL. 727 2631 — 331-2770

С. М. ПЕТРАШКИ

PARK PROVISIONS REG'D

6670—28th Ave. Rosemont RA. 2-1179

Т. Пархін **Я. Ковальський**

ВІТАЄМО
ПЛАСТОВУ МОЛОДЬ
з п'ятдесятирічним
шляхом до Добра і Краси

Д. Мандзя **Д. Попадинець**

WHITE ROSE

GARAGE CENTRAL

Stelmazuk & frères

Ouvrage général et soudure

Spécialité: débossage et peinture

Transmission automatique

ROUGEMONT, P.Q. TEL.: 112.536.2878

CO. ROUVILLE, P.Q.

НАЙКРАЩІ ПОБАЖАННЯ

від

TRIDENT CONSTRUCTION CO. LTD.

Власник О. ШЕВЧУК

6590-40th Ave.

Rosemont RA. 2-8192

HOMAGES des Distilleries

MELCHERS

Limiteé

Une entreprise du Québec,

à votre service depuis 1898.

Fast Free Delivery

GEORGE'S GROCERY

BEER — PORTER — DELICATESSSENS

VEGETABLES — FRUIT

FRESH MEAT

1410 Bois Franc Corner St. Germain St. Laurent

Tel.: RI. 4-0872

Найкращі побажання з нагоди Пластового Свята

пересилає

УКРАЇНСЬКА АСЕКУРАЦІЙНА АҐЕНЦІЯ

ВСІХ РОДІВ ОБЕЗПЕЧЕНЬ

М. ЛОҐУШ

M. LOGUSH & M. LOGUSH

CHARTERED INSURANCE BROKERS

7445 Glenwood Ave. Tel.: RE. 8-1486

Montreal 16, P.Q. RE. 7-9936

OIL ECON-O-MIZER
MONTREAL FUELS LIMITED
9985 De Martigny Tél.: 7-9923.
Євген Караґяур — Президент Компанії **Софія Гаврилюк** — секретар

Best Wishes
UKRAINIAN WORKINGMEN'S ASSOCIATION
A FRATERNAL BENEFIT SOCIETY
440 Wyoming Avenue, Scranton, Penna. U.S.A.

THE PROVINCIAL BANK OF CANADA
YOUR PARTNER
359 branches and agencies to serve you throughout Eastern Canada

Compliments of
EMPIRE MAINTENANCE LTD.
2203 Beaconsfield Ave., Tel.: HU. 9-8401

Вітаю Український Пласт з нагоди 50-літнього Ювілею
д-р Галина Рудницька

Вітаю Український Пласт з його 50-міттям
д-р С. Жук з родиною

Всього найкращого з нагоди Ювілею бажає Вам
д-р С. Глинський з дружиною

Вітаю Пласт з 50-літнім ювілеєм та бажаю дальших кращих успіхів у вихованні української молоді
д-р Р. Турко з дружиною

Привіт Пластовій молоді
Микола Кухаришин з дружиною

Найщиріші побажання для Пластового Юнацтва та багато усп.хів на майбутнє — бажає
ORION FURNISHING CO.
власник **П. Ісаюк**
3575 Jean Talon E. Tel.: RA. 2-6279

K. BANIT **Huile de chauffage — Oil for Heating "ESSO"**
7173 14th Avenue — Ville St. Michel — Tel.: 721-6446

MARY'S GROCERY
109 Rachel East Tel.: VI. 2-0386

COMPLIMENTS OF

ALBERTA DISTILLERS LTD.

PAUL BÉRUBÉ

REPRÉSENTANT

Compliments of
J. HLUSHEWSKY
FOURREUR — FURRIER
4491 St. Denis St. Tel.: VI. 5-2367

SOUTH BOLTON INN
Summer Resort
Rooms — Complete Meals — Private Lake.
South Bolton — Highway 39
Tel.: 632-R-4 Mansonville VI. 4-0320 Montreal.

FRIEND OF THE YOUTH

DOMINO MOYA-FIRMA
Prince Arthur Co.
67 Prince Arthur St. E. Tel.: VI. 4-1310 Montreal, Que.

BELLECHASSE GROCERY
Власник — **Борис Парфенюк**
4346 Bellechasse St. E. Tel.: RA. 7-1150

BERNEC FLORAL CO. LTD.
Green Houses
Florist — Grower — Landscaper
285—2nd Ave. LaSalle Tel.: DO. 5-0511

COMPLIMENTS OF

ALLAN'S BEVERAGES LIMITED

5130 WESTERN Tel.: 484-3516

CONTINENTAL TITANIUM CORP.

5165 Sherbrooke St. W. Suite 115

Montreal 28, P.Q.

COMPLIMENTS OF

A.B.C. PARCEL SERVICE

3891 St. Lawrence Blvd. — VI. 4-9098

IRENE PHOTO STUDIO

І. ВАХНЯНИН

2677 Rouen St. LA. 4-5040

FUNERAL HOME A. DALLAIRE INC.

Head Office: 3225 Ontario St. East — Tel.: LA. 1-6712

3 modern funeral homes for your service

P.-E. Légaré, propri

propriétaire.

TEL. LA. 1-6712

НАЙКРАЩІ ПОБАЖАННЯ

УКРАЇНСЬКІЙ ПЛАСТОВІЙ МОЛОДІ

З НАГОДИ ЮВІЛЕЮ

„ПЛАСТ-ПРИЯТ"

ЛАШІН, Провінція Квебек

Найкращі побажання для Пластової молоді пересилає видавництво

„МОНТРЕАЛЬСЬКИЙ ІНФОРМАТОР"

Найщиріші побажання від української книгарні

„БАЗАР"

3644 St. Lawrence Blvd. Tel.: VI. 2-3496

BEAUBIEN SUPER MARKET

5200 Beaubien East — Montreal — Tel.: CL. 5-9555

SALON ODESSA ENRG.

Жіноча фризієрня

4035 Beaubien St. E. — Tel.: RA. 2-8456

Спілка гірничих інвестицій

„П Р У Т"

BUCHAREST FURNITURE & T.V. CO.,

Zenon Tuz, president.

3960 St. Lawrence Blvd. (near Duluth) Tel.: 849-5822

УКРАЇНСЬКИЙ ПЛАСТ

з нагоди

50-ЛІТНЬОГО ЮВІЛЕЮ

вітають:

Король Петро з родиною

Дячишин Осип з родиною

Жеребецький Гриць

ЩИРИЙ ПРИВІТ

з нагоди

Пластового Ювілею,

Свята Весни

та посвячення куреня

„Орлик

пересилає

Мґр. Евген Орищук

з родиною

керівник

Української Радіопрограми

„ВЕРХОВИНА"

з Радіовисильні

CHRS 1090

на Ваших поділках радія.

Слухайте нашої передачі кожної суботи від год. 1-ої до 4-ої по полудні.

Замовлення на всякого рода оголошення і побажання слати на адресу:

5421—15th Ave. Rsmt.

або телефонувати на

RA. 7-2595

ЗАБЕЗПЕЧІТЬ СЕБЕ І СВОЮ РОДИНУ

в найбільшій українській забезпеченевій організації,

якою є

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ

Всі поради та інформації подасть Вам

Богдан Мельник

5155—2nd AVE. ROSEMONT Tel. LA. 5-7477

MONTREAL 36

COMPLIMENTS OF

R. ZEREBECKY CONSTRUCTION CO.

MODERN HOUSES

RA. 1-3727

TRUDEAU & TRUDEAU LTD.

Insurance Brokers

Rerpresetative W. SENKUS

4843 Verdun Ave., Verdun, P.Q. Tel.: 766-3541

Український Пласт з нагоди 50-літнього Ювілею вітає

Киричинський Іван з родиною

Український Пласт з нагоди 50-літнього Ювілею вітає

Ціховлас Михайло з родиною

N.D.G. CYCLES

6714 Fielding Ave. Tel.: HU. 1-5170

Продаж і направа роверів, замків і машин до кошення трави

Власник **Лев Кобринський**

Найкращі побажання від

MONTE CARLO CAFE

власник: **Є. Совенко**

42 Notre Dame E.

Найкращі побажання для Пластової молоді

Г. і Є. СЕНИШИН

5064 16th Ave. Rosemont — RA. 8-4774

BOB'S MEATS & PROVISIONS

Viandes de choix — Choice meats
Epicier-Fruits — Vegetable-Grocer
Bière sur glace — Beer on ice
671 St. Roch St. — CR. 7-9681 Власник **Ю. Кручовий**

SALON PIERRE DE PARIS

Coiffures de tous genres — Permanents et teintures
1625 est, Bélanger — TEL. RA. 9-1011

Mr. Paul Oleksiw

MAYFAIR GROCERY & DELICATESSEN

BEER & PORTER
5355 Beaubien E. — RA. 7-4723

JOHN PETRULIS INC.

CONSTRUCTORS — REALTY, CUSTOM BUILDERS
3820 Laurier East — 721-1656

Compliments from Mr. W. LYCHACZ — GROCERY
6417—12th Ave. Rosemont Tel.: RA. 2-0118

Mr. & Mrs. T. I. Shpylkyn
"FORTUNE"
PASTRY SHOP & DELICATESSEN
3298 Jean-Talon E. Ville St.-Michel

P. Dubas
GROCERY — RESTAURANT
5151 Bellanger E. — RA. 2-2293

L. & J. Serbyn
VIAU GROCERY
2871 Bélanger East — RA. 7-0236

SONIA - ANN — BEAUTY SALON
PERMANENT — TINTING — HAIR CUT — HAIRSTYLING
5821 Park Ave. — CR. 7-3363

ІВАН ПЕНЮК
Будівничий
4500 Sillery — RA. 7-9328

ROGER MYRE

Enterepreneur Général
Spécialité: clubs — tavernes — magasins — restaurants
1651 est boulevard St.-Joseph — RA. 9-0467 Résidence 524-1232

BALL AVE. MEAT MARKET REG'D.

Groceries - Meat - Beer - Fruits - Vegetables

Власник **В. Медвідь**
751 Ball Ave.

BLAIR VALET SERVICE

Cleaning - pressing - alterations - shirts - invisible weawing - laundry - carpets
Власник **Е. Токар**
752 Jarry Street West. Tel. CR. 4-0373

MATTEY STUDIO

PHOTOGRAPHERS
3222 Beaubien St. East Tel.: 721-3535

JARRY ESSO SERVICE
ROLAND CHAGNON AUTO ELECTRIC
690 Jarry West, corner Bloomfield Ave.

J. & M. MEAT MARKET
Fresh Meat, Fruit, Vegetable — Beer & Porter
We deliver Phone orders
892 Jarry St. W. CR. 7-0538

ІВАН ЦЕЙКО
Контрактор
8545 Bloomfield Ave. Apt. 1

Pharmacie BERGERON Pharmacie
549-553 ouest Jarry — Tel.: CR. 6-6556-6704

Dr. MATTHEW REUTCKY
Surgeon Dentist
681 Jean-Talon West (Park Extension) — CR. 1-9288

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ

Представник — В. ЦИМБАЛА

PAUL JUDGE
Service Station
535 Jarry St. W. (Corner Querbes Ave.) Tel.: CR. 2-3465

Mr. & Mrs. P. KINACH
6789—44th Ave. Rosemont

Д-р інж.

В. А. ОНИСЬКІВ

Tel.: WE. 2-4545

EUROPEAN SAUSAGE LTD.

M. ZYTYNSKI & SONS

1742 Richardson St.,

Montreal.